

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

Podniky v České republice a podpora ze zdrojů Evropské unie

Bc. Kateřina Složilová

Diplomová práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina SLOŽILOVÁ**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**

Název tématu: **Podniky v České republice a podpora ze zdrojů Evropské unie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod
1. Podnik a podnikání
2. Programy EU pro programovací období 2007 - 2013
3. Programy EU pro podnikatelský sektor
Závěr
Doporučená literatura

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Dvořáček, J. Podpora podnikání (Průmyslová politika). 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 164 s. ISBN 80-245-0502-9

Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. 528 s. ISBN 80-247-0906-6

Ogden, J. P.; Jen, F. C.; OConnor, P. F. Advanced Corporate Finance: Policies and Strategies. 1st ed. New Jersey: Prentice Hall, 2003. 702 p. ISBN 0-13-091568-8

Synek, M. Podniková ekonomika. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2000. 456 s. ISBN 80-7179-388-4

Tetřevová, L. Finanční restrukturalizace firmy. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. 123 s. ISBN 80-7194-788-1

Úřad vlády ČR. Strategie hospodářského růstu České republiky 2005 - 2013. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2005. 112 s. ISBN 80-86734-82-X

www.mmr.cz

www.mfcr.cz

www.strukturalni-fondy.cz

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Liběna Tetřevová, Ph.D.

Ústav ekonomie

Datum zadání diplomové práce: 28. května 2008

Termín odevzdání diplomové práce: 1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 9. července 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 10. 4. 2009

.....

Bc. Kateřina Složilová

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat doc. Ing. Liběně Tetřevové, Ph.D. za odborné vedení, poskytnuté informace a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Anotace

Diplomová práce na téma „Podniky v České republice a podpora ze zdrojů Evropské unie“ je zaměřena na využití operačních programů Evropské unie vytvořených pro programovací období 2007 – 2013, zvláštní pozornost je věnována programům k podpoře podnikatelského sektoru. Kapitola *Podnik a podnikání* zpracovává obecně problematiku podnikání v České republice a v Evropské unii, detailněji je rozpracováno téma malých a středních podniků, jež hrají klíčovou roli v oblasti podnikání ve všech rozvinutých ekonomikách. Následující kapitola *Programy EU pro programovací období 2007 – 2013* se snaží stručně charakterizovat všech 26 vzniklých operačních programů. Kapitola *Programy EU pro podnikatelský sektor* je zaměřena na programy, které přímo souvisí s podporou podnikatelského sektoru v České republice, a to na Operační program podnikání a inovace, Operační program Praha-Adaptabilita a Operační program Praha-konkurenceschopnost.

Klíčová slova

Podpora podnikání; malé a střední podnikání, programovací období 2007 – 2013; operační programy; Operační program podnikání a inovace; Operační program Praha-Adaptabilita; Operační program Praha-konkurenceschopnost.

Title

The Enterprises in the Czech Republic and Support from Resources of European Union

Annotation

Thesis on the topic "The Enterprises in the Czech Republic and Support from Resources of European Union" is oriented on European union operating programmes usage, created for programming period 2007-2013, special attention is paid to programmes for support entrepreneurial sector. Chapter *Enterprise and business* generally processed problem in business in Czech republic and in European union, in details is elaborated theme about small-scale and middle-sized enterprises, which perform key status in the business area in the all extended economics. Sequent chapter *European union Programmes for programming period 2007-2013* try to characterize all 26 of originate operating programmes. Chapter *Programmes European union for entrepreneurial sector* is oriented to programmes which are directly connected with business sector in Czech republic, namely on Operating program business and innovation, Operating program Prague - Adaptability and Operating program Prague - competitive advantage.

Keywords

Business support; small and middle sized enterprise; programming period 2007 -2013; Operating program business and innovation; Operating program Prague - Adaptability; Operating program Prague - competitive advantage.

Obsah

0.	Úvod	9
1.	Podnik a podnikání.....	11
1.1.	<i>Teoretický pohled na podniky a podnikání.....</i>	<i>11</i>
1.2.	<i>Typologie podniků .....</i>	<i>12</i>
1.2.1.	Podniky podle právní formy	13
1.2.2.	Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví	16
1.2.3.	Podniky podle velikosti	17
1.3.	<i>Malé a střední podniky .....</i>	<i>17</i>
1.3.1.	Vymezení malých a středních podniků	18
1.3.2.	Vymezení malých a středních podniků v jiných zemí.....	18
1.3.3.	Výhody a nevýhody malých a středních podniků	20
1.3.4.	Faktory úspěchu malých a středních podniků	22
1.3.5.	Druhy podpor podnikání.....	22
1.4.	<i>Instituce k podpoře podnikání v ČR .....</i>	<i>25</i>
1.5.	<i>Podnikání a EU .....</i>	<i>28</i>
2.	Programy EU pro programovací období 2007 – 2013	31
2.1.	<i>Architektura politiky soudržnosti EU na roky 2007 – 2013 .....</i>	<i>33</i>
2.1.1.	Cíl: Konvergence	34
2.1.2.	Cíl: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	35
2.1.3.	Cíl: Evropská územní spolupráce	36
2.2.	<i>Institucionální zabezpečení fondů EU v České republice.....</i>	<i>37</i>
2.3.	<i>Programy na období 2007 - 2013.....</i>	<i>37</i>
2.3.1.	Operační programy pro cíl „Konvergence“	38
2.3.2.	Operační programy pro cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“	43
2.3.3.	Operační programy pro cíl „Evropská územní spolupráce“	43
3.	Programy EU pro podnikatelský sektor.....	49
3.1.	<i>Operačního program Podnikání a inovace .....</i>	<i>49</i>
3.2.	<i>Programy OPPI.....</i>	<i>50</i>
3.3.	<i>Strategická orientace OPPI.....</i>	<i>52</i>
3.4.	<i>Globální cíl a specifické cíle pro rozvojovou strategii OPPI.....</i>	<i>54</i>
3.4.1.	Globální cíl OPPI	54
3.4.2.	Specifické cíle OPPI.....	55
3.5.	<i>Prioritní osy OPPI.....</i>	<i>57</i>
3.5.1.	Prioritní osa 1 – „Vznik firem“	57
3.5.2.	Prioritní osa 2 – „Rozvoj firem“	58
3.5.3.	Prioritní osa 3 – „Efektivní energie“	60
3.5.4.	Prioritní osa 4 – „Inovace“	61
3.5.5.	Prioritní osa 5 – „Prostředí pro podnikání a inovace“	63

3.5.6.	Prioritní osa 6 – „Služby pro rozvoj podnikání“	65
3.5.7.	Prioritní osa 7 – „Technická pomoc“	67
3.6.	<i>OP Praha Konkurenceschopnost</i>	67
3.6.1.	Globální cíl, specifické cíle OPPK	69
3.6.2.	Prioritní osy OPPK	71
3.7.	<i>Operační program Praha Adaptabilita</i>	72
3.7.1.	Prioritní osy OPFA	73
4.	Závěr	74
	Seznam použité literatury	76
	Seznam obrázků	78
	Seznam tabulek	79
	Seznam zkratk	80

0. Úvod

Česká republika vstoupila 1. ledna 2007 do nového programovacího období 2007 – 2013, které je pro ni historicky nejvýznamnějším obdobím pro čerpání finančních prostředků z programů Evropské unie. ČR se stala jedním z největších příjemců strukturální pomoci v přepočtu na obyvatele ze všech členských zemí EU, a může získat až sto miliard korun ročně.

Záměrem diplomové práce je podat shrnující informace týkající se možnosti získat finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie sloužící k podpoře podnikatelského sektoru. Detailnější pozornost je věnována oblasti malého a středního podnikání, které má klíčové postavení v podnikatelském sektoru.

K naplnění záměru práce byly stanoveny následující dílčí cíle:

1. vymezit základní termíny, které s problematikou souvisí a osvětlit možnosti podpory podnikání v České republice a Evropské unii;
2. podat charakteristiku všech 26 operačních programů platných pro programovací období 2007 – 2013;
3. zaměřit se na operační programy Operační program podnikání a inovace, Operační program Praha-Adaptabilita a Operační program Praha-konkurenceschopnost, jakožto hlavní programy, které přímo souvisí s podporou malého a středního podnikání.

V první kapitole je zpracována problematika podnikání v České republice a Evropské unii, vysvětlení základních pojmů, které jsou k pochopení dané problematiky nezbytné. Detailní pozornost je věnována malým a středním podnikům a jejich definování z různých pohledů. Zvláštní podkapitola je zaměřena na možnosti podpory ze zdrojů samotné České republiky, a to prostřednictvím institucí zřízených k podpoře podnikání.

Obsah další kapitoly je orientován na problematiku nového programovacího období, během něhož může Česká republika čerpat finanční prostředky z operačních programů (dále jen OP). Pro tuto dobu bylo formulováno 26 operačních programů, které mohou finančně pomoci občanům ČR v různých oblastech jejich potřeb, a na jejich stručnou charakteristiku je zaměřena podstatná část kapitoly.

Poslední kapitola se snaží zaměřit jen na ty operační programy, které slouží primárně k rozvoji podnikatelského sektoru. Základním programem je OP Podnikání a inovace, který má povzbudit malé a střední podniky při vstupu na zahraniční trhy a posílit spolupráci sektoru průmyslu s výzkumem. Je také zaměřen na podporu průmyslu a malých a středních podniků, zkvalitnění infrastruktury a zajištění proinovační činnosti. Vzhledem k tomu, že hl. m. Praha nespĺňuje požadavky pro získávání financí z OP Podnikání a inovace, byly zřizeny dva samostatné programy pro tuto oblast – OP Praha-Adaptabilita a OP Praha-Konkurenceschopnost.

1. Podnik a podnikání

1.1. Teoretický pohled na podniky a podnikání

V úvodu této podkapitoly je třeba vysvětlit základní pojmy, a to podnikání, podnik a okolí podniku.

- **Podnikání:** Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.¹

Pojem „podnikání“ zcela zdomácněl v běžném slovníku, nicméně jeho interpretace není tak jednoduchá, mimo právnické pojetí již uvedené, existuje:

- *Ekonomické pojetí* – podnikání je zapojení ekonomických zdrojů a jiných aktivit tak, aby se zvýšila jejich původní hodnota. Je to dynamický proces vytváření přidané hodnoty.
- *Psychologické pojetí* – podnikání je činnost motivovaná potřebou něco získat, něco dosáhnout, vyzkoušet si něco, něco splnit. Podnikání v tomto pohledu je prostředek k dosažení seberealizace, zbavení se závislosti, postavení se na vlastní nohy apod.
- *Sociologické pojetí* – podnikání je vytvářením blahobytu pro všechny zainteresovaná, hledáním cesty k dokonalejšímu využití zdrojů, vytvářením pracovních míst a příležitostí.²

- **Podnik:** Podnikem se pro účely tohoto zákona (z. č. 513/1991 Sb., *obchodní zákoník; ve znění pozdějších předpisů*) rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit.³

---

¹ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 1.

² Veber, J.; Srpová, J. a kol. Podnikání malé a střední firmy. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 15.

³ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 5, odst. 1.

Mimo tuto právní interpretaci, existuje řada jiných výkladů, které závisí na hledisku, ze kterého je tento pojem interpretován⁴:

- Nejobecněji je interpretován jako subjekt, ve kterém dochází k přeměně zdrojů (vstupů) na statky (výstupy).
- Obsáhleji je vymezen jako uspořádaný soubor prostředků, zdrojů, práv a jiných majetkových hodnot (ať vlastních nebo pronajatých), které slouží podnikateli k provozování podnikatelských aktivit.

Dále například G. Wöhe⁵ definuje podnik jako plánovitě organizovanou hospodářskou jednotku, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby.

➤ **Okolí podniku:** Okolím podniku rozumíme vše, co je za pomyslnými hranicemi podniku jako sociálně ekonomického a technického systému a čím je podnik ovlivňován a co případně sám může ovlivnit. Vliv okolí na podnik je zpravidla velmi silný, zatímco možnost podniku ovlivňovat okolí je spíše omezená. Okolí podniku má následující prvky⁶:

- geografické;
- sociální;
- politické a právní;
- ekonomické;
- ekologické;
- technologické;
- etické;
- kulturně historické.

1.2. Typologie podniků

V této kapitole se pokusím uvést základní hlediska, díky nimž lze podniky třídit. Existují určité charakteristiky, které jsou společné například pro průmyslové podniky, jiné společné znaky mají podniky malé nebo střední.

---

⁴ Veber, J.; Srpová, J. a kol. Podnikání malé a střední firmy. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 16.

⁵ Wöhe, G. Úvod do podnikového hospodářství. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 2

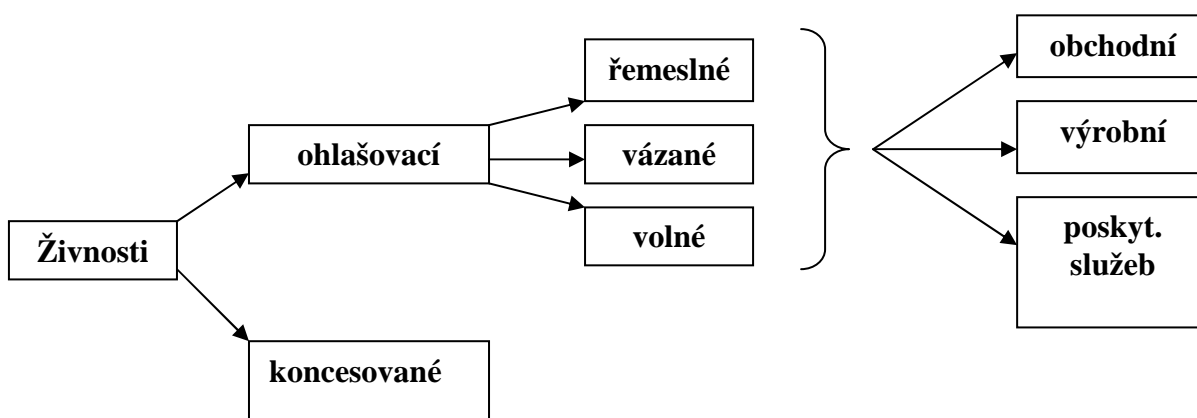
⁶ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 13.

1.2.1. Podniky podle právní formy

➤ Podniky jednotlivce

Podnik jednotlivce (podnik fyzické osoby) je vlastněn jednou osobou. Podnikání v menším rozsahu má dvě hlavní výhody – k jeho založení stačí i menší kapitál a jeho regulace ze strany státu je minimální. Hlavními nevýhodami jsou obtížný přístup ke kapitálu, neomezené ručení za dluhy společnosti a omezená životnost firmy daná délkou života majitele. Podniky jednotlivce mají obvykle formu živnosti.⁷

Na Obrázku 1 je znázorněno členění živností na jednotlivé skupiny.

Obrázek 1 - Klasifikace živností⁸

Ohlašovací živnosti jsou charakteristické tím, že živnostenské oprávnění vzniká při splnění zákonných podmínek již okamžikem ohlášení (nikoliv až vydáním živnostenského listu). Členíme je na živnosti řemeslné, vázané a volné.⁹

Živnosti koncesované se mohou vykonávat jen na základě tzv. koncese (povolení). Občan ČR (nebo jiného členského státu EU) může prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem. Patří sem např. výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, vnitrozemská vodní doprava nebo provozování cestovní kanceláře.¹⁰

⁷ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 73.

⁸ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 74.

⁹ <http://business.center.cz/business/pojmy/pojem.aspx?PojemID=1401> [cit. 2009-02-04]

¹⁰ přepracováno ze zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, §26 - §27

➤ **Osobní společnosti**

Podstatou osobních obchodních společností je osobní účast společníků na podnikání společnosti. Společníci osobních společností mohou jednat jménem společnosti a ručí neomezeně za její závazky. Osobní účast na podnikání nalézá svůj výraz i v obchodním jménu společnosti, jehož součástí bývají jméno nebo jména společníků. Zákon u tohoto typu společnosti neukládá kapitálový vklad společníků.¹¹

Typickou osobní společností je *veřejná obchodní společnost*. Veřejnou obchodní společností je společnost, ve které alespoň dvě osoby podnikají pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem. Firma musí obsahovat označení "veřejná obchodní společnost", jež může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v. o. s.". Obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí dodatek "a spol.". Práva a povinnosti společníků se řídí společenskou smlouvou.¹²

Další osobní společností je *komanditní společnost*. Je to obchodní společnost, kterou zakládají dva nebo více společníků, z nichž jeden nebo více společníků ručí za závazky své společnosti do výše svého vkladu (tzv. komanditisté) a jeden nebo více společníků ručí celým svým majetkem (tzv. komplementáři). Postavení komplementářů je podobné jako společníků ve veřejné obchodní společnosti, postavení komanditistů se blíží postavení společníků ve společnosti s ručením omezeným.¹³

➤ **Kapitálové společnosti**

Kapitálové společnosti předpokládají majetkovou účast společníků na podnikání. Zákon jim neukládá osobní účast na podnikání; jejich povinností ze zákona je pouze přinést kapitálový vklad podle společenské smlouvy. Společník se tedy podílí na vytváření základního jmění, avšak podnikatelskou činnost ovlivňuje pouze nepřímo, prostřednictvím valné hromady.¹⁴

První formou je *společnost s ručením omezeným*. Společnost s ručením omezeným je nejjednodušším typem kapitálových společností, přestože obsahuje mnoho prvků osobní společnosti. Společnost může mít od jednoho do padesáti společníků. Společníci ručí

---

¹¹ Synek, M. a kol. Manažerská ekonomika. Praha: Grada Publishing a.s., 2005, s. 30

¹² Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 74.

¹³ Přepracováno ze zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, §76 - §79

¹⁴ Synek, M. a kol. Manažerská ekonomika. Praha: Grada Publishing a.s., 2005, s. 30

společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Obchodní firma společnosti s ručením omezeným musí obsahovat označení "společnost s ručením omezeným", postačí však zkratka "spol. s r.o." nebo "s.r.o.". Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada společníků.¹⁵

Druhou formou kapitálových společností je *akciová společnost*. Akciová společnost může být založena dvěma způsoby, a to buď na základě veřejné nabídky akcií (tzv. sukcesivní založení) nebo bez veřejné nabídky k upsání akcií (tzv. simultánní založení).

Akciová společnost může být založena i jediným zakladatelem, a tento jediný zakladatel může být pouze právnická osoba (na rozdíl od s.r.o.). Tímto zakladatelem může být i stát. Na rozdíl od ostatních forem společností nepostačuje u akciové společnosti k jejímu založení uzavření zakladatelské smlouvy nebo podepsání zakladatelské listiny. Proces založení společnosti je ukončen až přijetím rozhodnutí předepsaných zákonem, a to: rozhodnutí o založení společnosti, schválení stanov společnosti, volba orgánů společnosti, jež je podle stanov oprávněna volit valná hromada.¹⁶

➤ **Družstva**

V odborné literatuře je družstvo obvykle charakterizováno jako organizace vlastněná a provozovaná společností osob, jejímž cílem není vytvářet zisk, ale dávat užitek svým členům. Družstvo v ČR musí mít nejméně pět členů (to neplatí, jsou-li členy alespoň dvě právnické osoby). Další členy může družstvo přijímat i po svém založení. Družstvo je právnickou osobou, která za své závazky ručí celým svým jměním. Členové (pokud stanovy nestanoví jinak) za závazky družstva neručí. Orgány družstva jsou členská schůze, představenstvo a kontrolní komise.¹⁷

---

¹⁵ <http://business.center.cz/business/pravo/formypodn/sro/shrnuti.aspx> [cit. 2009-02-04]

¹⁶ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu/1000818/46132/#b3> [cit. 2009-02-04]

¹⁷ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 77.

➤ **Veřejné (státní) podniky**

Veřejnými podniky jsou obecně organizace, které zajišťují některé důležité služby, jako je železniční a vodní doprava, správa silnic, pošta, rozhlas, televize, radiokomunikace, nebo zajišťují výrobu a těžbu některých důležitých statků, jako je elektřina, uhlí, zbraně.¹⁸

V Tabulce 1 je přehledně zachyceno porovnání právních norem, a to z pohledu počtu zakladatelů, výše kapitálu, orgánů společnosti a způsobu ručení za závazky společnosti.

Tabulka 1 - Porovnání právních forem podnikání

Spol.	Počet zakladatelů	Kapitál (Kč)	Orgány společnosti	Způsob ručení
v. o. s.	2 bez omezení	-----	společníci	společně veškerým svým majetkem
s. r. o.	1 max. 50	200 000,- společník min. 20 000,-	valná hromada, jednatelé, dozorčí rada	svým majetkem, ale jen do výše nesplaceného vkladu
k. s.	1 komplementář 1 komanditista	-----	komplementáři	veškerým majetkem do výše vkladu
a. s.	1 právnická nebo 2 fyzické osoby	20 mil. při veřejném úpisu a 2 mil. při neveřejném úpisu	valná hromada, představenstvo, dozorčí rada	majetkem a. s.
družstvo	5 členů nebo 2 právnické osoby	50 000,-	členská schůze představenstvo kontrol. komise	majetkem družstva

1.2.2. Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví

Sektorem se rozumí část národního hospodářství, do níž je národní hospodářství podle určitého hlediska rozčleněno. Tradičním členěním ekonomiky je členění do 3 hlavních sektorů¹⁹:

- *sektor zemědělství* (A – agriculture), který zahrnuje vlastní zemědělství, rybolov a lesní hospodářství;
- *sektor průmyslu* (I – industry), který zahrnuje těžební a zpracovatelský průmysl, výrobu a distribuci elektrické energie, plynu a vody, navíc i stavebnictví;

¹⁸ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 78.

¹⁹ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 80.

- *sektor služeb* (S – services), který zahrnuje obchod, peněžnictví a pojišťovnictví, dopravu, skladování a spoje, školství, zdravotnictví, veterinární a sociální činnost a ostatní služby.

1.2.3. Podniky podle velikosti

Podle velikosti můžeme podniky členit na velké, střední a malé, případně podrobněji do velikostních tříd. Kritériem třídění je počet zaměstnanců, velikost obrátu, velikost kapitálu nebo zisku.²⁰

Blíže se tématu malých a středních podniků budeme věnovat v kapitole 1.3.

1.3. Malé a střední podniky

Malé a střední podniky se staly v EU základním a konstantním segmentem národního hospodářství a jsou chápány a podporovány jako pružná složka přebírající tíhu zaměstnanosti a určující zároveň její vyhraněný charakter. V celém světě lze pozorovat, jak MSP reagují na vzrůstající konkurenci.²¹

Definování malých a středních podniků nebylo vždy jednotné. Existovala řada přístupů k tomu, jak rozlišovat malý a střední podnik. Mezi takovéto přístupy lze zařadit pojetí dělení malých a středních podniků podle Evropské komise, podle zákona na podporu podnikání, statistické pojetí či klasifikaci České správy sociálního zabezpečení. V odborné literatuře se často uvádí klasifikace podniků podle následujících čtyř kritérií, kterými jsou²²:

- počet zaměstnanců;
- roční tržby, respektive příjmy;
- hodnota aktiv, respektive majetku;
- a nezávislost.

V následující podkapitole je uvedena definice malých a středních podniků dle Nařízení Evropské komise č. 364/2004. Tuto definici převzala ČR k 1.1. 2005 po vzoru EU.

---

²⁰ Synek, M. a kol. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 81.

²¹ Havlíček, K.; Kašík, M. Marketingové řízení malých a středních podniků. Praha: Management Press; 2005, s. 16

²² Brodský, Z.; Stříteská, M. Malé a střední podnikání. Univerzita Pardubice, 2006, s. 11.

1.3.1. Vymezení malých a středních podniků

Malé a střední podniky jsou vymezeny takto²³:

- za **střední podnik** se považuje podnik který má do 250 zaměstnanců, čistý obrat za poslední uzavřené účetní období je do 50 mil. EUR a objem aktiv do 43 mil. EUR;
- za **malý podnik** se považuje podnik, který má do 50 zaměstnanců, čistý obrat za poslední uzavřené účetní období je do 10 mil. EUR a objem aktiv do 10 mil. EUR;
- za **mikro – drobný podnik** se považuje podnik, který má do 10 zaměstnanců, čistý obrat za poslední uzavřené účetní období je do 2 mil. EUR a objem aktiv do 2 mil. EUR.

Malé a střední podniky jsou, vzhledem k jejich počtu, pružnosti a významu pro zaměstnanost v ekonomice, předmětem státního zájmu. V rámci průmyslové politiky je pro malé a střední podniky garantováno vytváření svobodného konkurenceschopného podnikání, odstraňování překážek, především administrativního a finančního charakteru, a to jak při vzniku, tak i další existenci této kategorie podniku.²⁴

1.3.2. Vymezení malých a středních podniků v jiných zemích

USA

V definování malého a středního podnikání hraje hlavní roli *Úřad pro drobné podnikání* (Small Business Administration). SBA byl vytvořen v roce 1953 jako nezávislý subjekt pro federální vládu, z důvodů pomoci a ochrany zájmů malých podniků na zachování volného konkurenčního prostředí a pro udržení a posílení celkové ekonomiky USA. SBA pomáhá Američanům při startu, vybudování a růstu podniku. Prostřednictvím rozsáhlé sítě terénních kanceláří a partnerství s veřejnými a soukromými organizacemi, SBA poskytuje své služby pro lidi na celém území Spojených států.²⁵

Další definicí, kterou bych zde ráda uvedla je definice formulovaná v dokumentu Small Business Act z roku 1953. V něm je uvedeno, že malé a střední podniky by měli mít nejméně dvě z následujících funkcí²⁶:

- management firmy je nezávislý, manažer je obvykle vlastníkem firmy;

²³ Tetřevová, L. Finanční restrukturalizace firmy. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, s. 106.

²⁴ Dvořáček, J. Podpora podnikání (Průmyslová politika). Praha: Oeconomica, 2003, s. 127.

²⁵ Přeloženo z: <http://www.sba.gov/aboutsba/index.html> [cit. 2009-03-14]

²⁶ Megginson, L. C.; Scott, Ch. R.; Trueblood, L. R.; Megginson, W. L. Successful Small Business Management. Homewood: BPI, 1988, s. 9 -10

- vlastnictví podniku je v rukou fyzické osoby nebo několika jedinců, kteří zajistili kapitál pro podnik;
- místo působení je přesně určeno, trh ale nemusí být přesně lokalizován;
- firma je malá ve srovnání s největšími konkurenty v odvětví.

SBA definuje drobné podnikání tak, že se vztahuje téměř na 99% podniků. Členění MSP dle SBA zachycuje Tabulka 2.

Tabulka 2 - Definice MSP dle SBA²⁷

Odvětví	Obrat (v mil. dolarů)	Počet zaměstnanců
Maloobchod	2 – 8	
Velkoobchod	9,5 – 22	
Stavebnictví	1 – 9,5	
Výroba		0 - 1500
Zemědělství	1	

Velká Británie

Definice MSP používající se ve Velké Británii byla formulována speciálně zřízenou komisí již v roce 1969. Nová definice doplnila do té doby stávající a neúplnou formulaci o další hlediska. Firma by měla zaujímat pouze malou část trhu, měla by být provozována vlastníkem a měla by být nezávislá, tedy neměla by být podřízena jiné větší firmě. Kvantitativní limity byly stanoveny následovně: 200 zaměstnanců pro výrobní firmu, roční obrat 50 000 liber v maloobchodní firmě a 25 zaměstnanců ve stavební firmě.

Dle jiné studie zpracované ve Velké Británii pod vedením sira Harolda Wilsona a Harolda Macmilliana, rozlišují malé firmy od velkých zejména podle způsobu financování. Malé a střední firmy jsou charakteristické zhodnocovat kapitál zapůjčený veřejností. Jsou závislé na půjčkách od věřitelů a na kapitálu vlastníka.²⁸

Francie

Ve Francii je drobné podnikání vyjadřováno frází *petite et moyenne entreprise* (malé a střední podnikání), ve zkratce PME. Z tohoto termínu jsou však vyloučeny firmy, které mají méně než deset zaměstnanců, což představuje přes 90% všech podnikatelských

²⁷ Barrow, C. Základy drobného podnikání. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 12 - 13

²⁸ Barrow, C. Základy drobného podnikání. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 13 - 14

subjektů. Tyto velmi malé firmy převládají v řemeslech, nepotravinářském obchodě, hotelích a restauracích, prodeji a opravách automobilů.²⁹

OECD

Malé a střední podniky jsou považovány za nedceřiné a nezávislé společnosti, které zaměstnávají méně než určitý počet zaměstnanců. Toto číslo se v různých zemích liší. Nejčastěji uváděným limitem je 250 zaměstnanců, stejně jako v EU.³⁰

Poznámka: Definice MSP přijatá v ČR dne 1. 1. 2005 je závazná pro všechny členské země EU, tedy i Francii a Velkou Británii. Výše uvedené formulace jsem uvedla spíše pro historickou komparaci se současnou interpretací.

1.3.3. Výhody a nevýhody malých a středních podniků

V případě malých a středních podniků je důležité zachytit jejich hlavní rozdíly od velkých podniků. Podle Vodáčka, Vodáčkové³¹ je možno porovnat výhody a nevýhody podniků různých velikostí podle následujících parametrů:

- náročnost řízení – nároky na řízení, byrokracii, kontrolu, rozhodování, plánování, organizování atd.;
- podmínek a účinnosti využití IS/ICT
- organizační pružnosti – schopnosti a rychlosti organizace reagovat na změny vnějšího prostředí, konkurenci, trhu atd.;
- úrovni jednání se stakeholders;
- přístupu k inovacím;
- kapitálové síle a dostupnosti potřebných zdrojů;
- velikosti podnikatelského rizika;
- účinnosti hospodářských procesů;
- možnosti zajištění kontroly v celém procesu hospodářské činnosti.

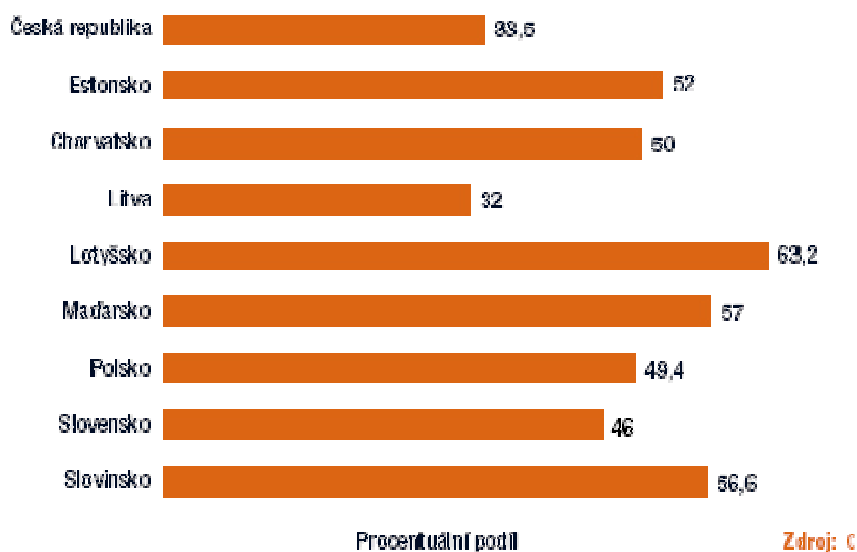
²⁹ Barrow, C. Základy drobného podnikání. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 14 - 15

³⁰ OECD Publications. Small and Medium Enterprise Outlook. France, 2002, s. 7

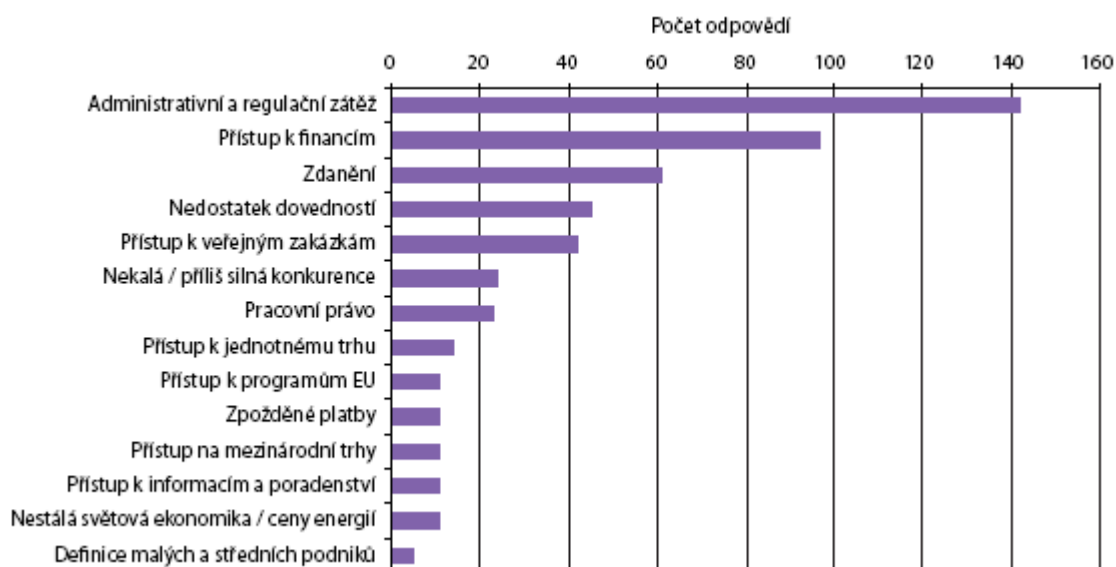
³¹ Vodáček, L.; Vodáčková, O. Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii. Praha: Management Press, 2004, s. 21

Na Obrázku 2 vidíme podíl sektoru MSP na HDP oproti jiným státům. Česká republika obsadila se svými 33,5% osmé místo, menšího procentuálního podílu dosáhla jen Litva.

Na Obrázku 3 jsou zachyceny výsledky šetření Evropské komise z dubna 2008. Dotazníková akce se týkala problémů, se kterými se potýká malé a střední podnikání. Z průzkumu vyplývá, že za největší problém MSP je označována velká administrativní zátěž.

Obrázek 2 - Podíl sektoru MSP na HDP³²

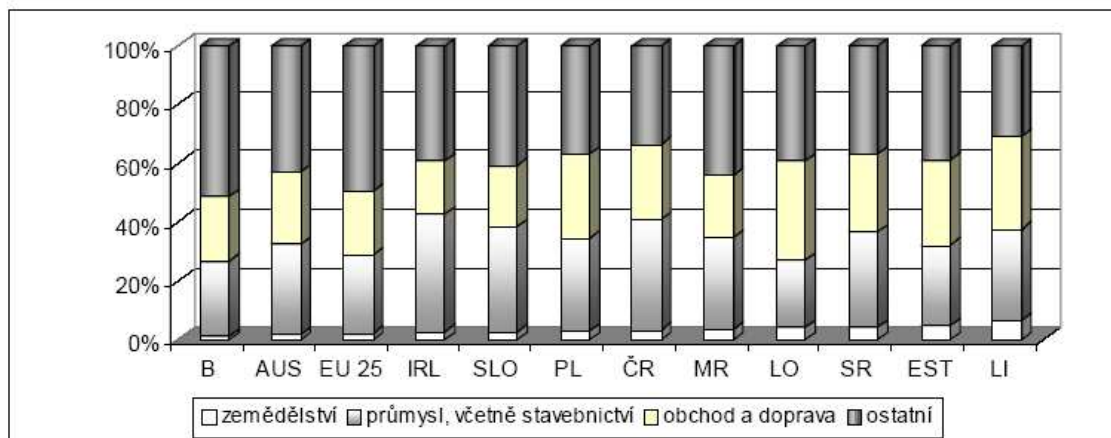

Obrázek 3 - Největší problémy, kterým čelí MSP³³

³² <http://www.sme-union.cz/index.php?p=17> [cit. 2009-02-05]

³³ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/docs/sme_pack_cs_2008_full.pdf [cit. 2009-02-25]

Podíl hlavních sektorů na HDP ve vybraných zemích ukazuje Obrázek 4. Vzhledem k tomu, že celkový počet MSP není rovnoměrně rozložen mezi jednotlivá odvětví, má smysl porovnávat země s obdobnou strukturou hlavních sektorů. V rámci těchto zemí vykazuje Česká republika relativně nižší podíl zemědělství a vyšší podíl průmyslu.

Poznámka: běžné ceny, průměr za období 2000 – 2004

Obrázek 4 - Podíl hlavních sektorů na HDP vybraných zemí (MSP)³⁴

1.3.4. Faktory úspěchu malých a středních podniků

V současné době je možné jmenovat faktory úspěchu malých a středních podniků. Dle Siropolise³⁵ lze nalézt čtyři hlavní faktory úspěchu malých a středních podniků, kterými jsou:

- schopnost chopit se příležitosti;
- flexibilita;
- kvalita a rychlost rozhodování managementu;
- moderní podnikatelské metody.

1.3.5. Druhy podpor podnikání

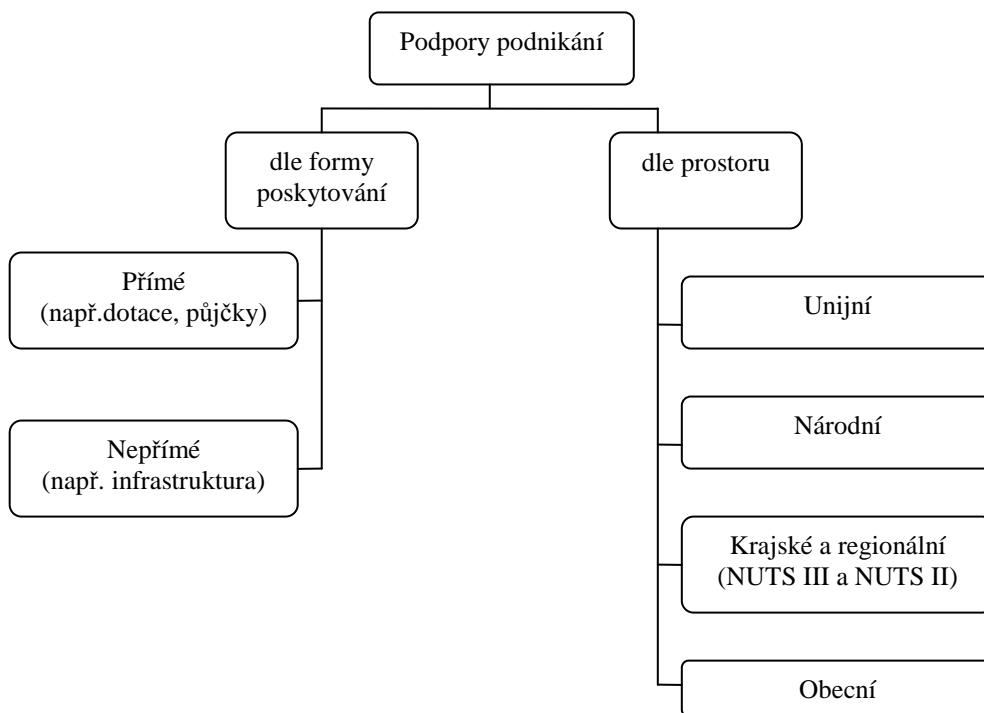
Podnikání funguje jako součást společnosti. Té přináší mnohé užitky ve formě výrobků a služeb. Naopak orgány společnosti podporují růst podnikání jako ekonomický subsystem. Způsob podpor může být přímý (např. formou dotací, nebo nepřímý např.

³⁴ [http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/47002D75A4/\\$File/%2011380606.pdf](http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/47002D75A4/$File/%2011380606.pdf) [cit. 2009-03-11]

³⁵ Siropolis, N. Small Business Management. Boston: Houghton, Mifflin Company, 1994, s. 136

výstavbou infrastruktury). Z prostorového hlediska mohou být podpory poskytovány územními celky různé velikosti od obcí a krajů přes zemi a EU.³⁶

Schématické zachycení druhů podpor podnikání je uvedeno na Obrázku 5. Na Obrázku 6 jsou ilustrativně zachyceny druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování.

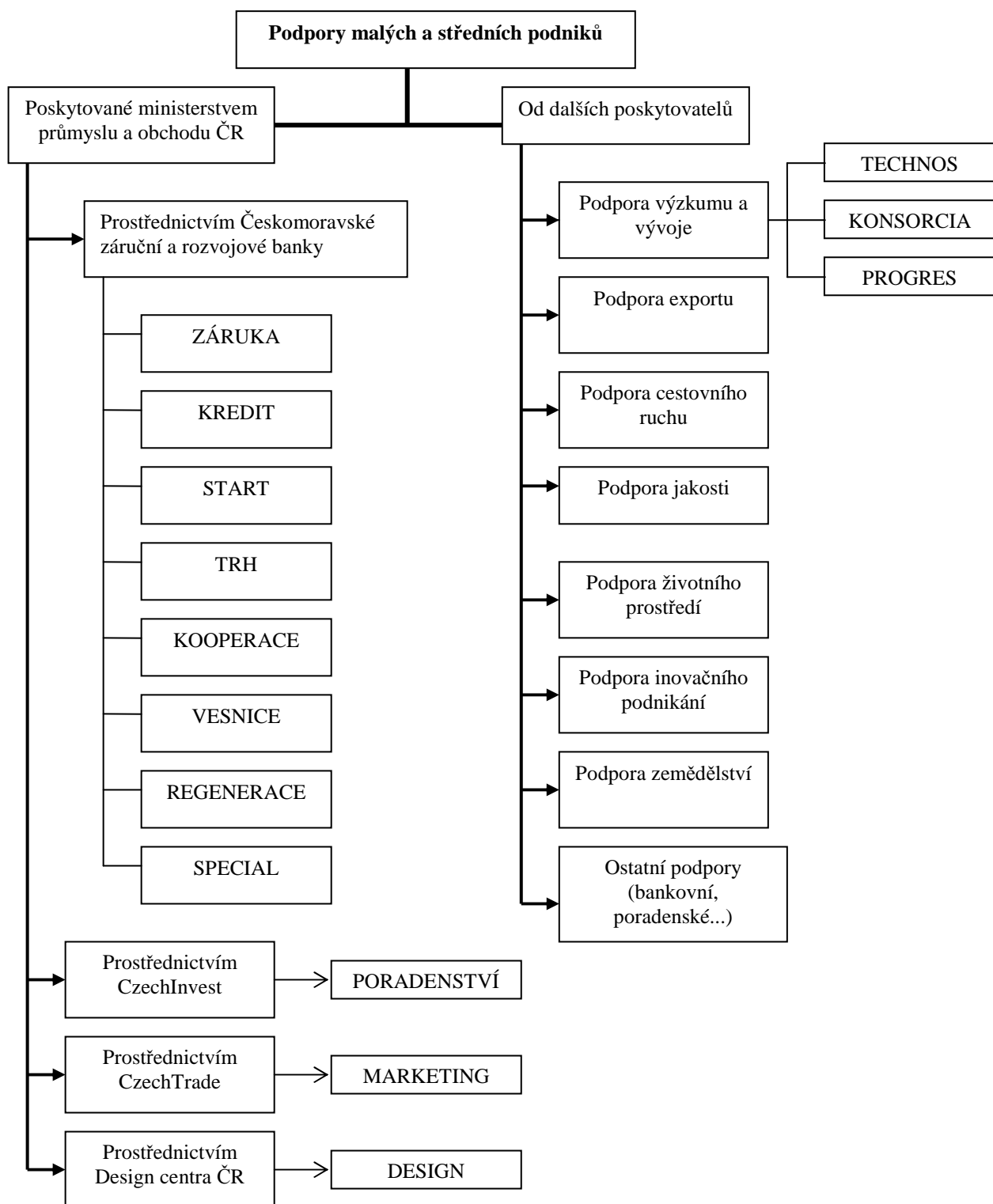

Obrázek 5 - Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování³⁷

³⁶ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 183.

³⁷ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 183.

Obrázek 6 - Druhy podpory malých a středních podniků³⁸

³⁸ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 183.

1.4. Instrukce k podpoře podnikání v ČR

Prostředí permanentních změn ve vývoji ekonomiky vyžaduje, aby podnikatelé reagovali včas a odpovídajícím způsobem na nové situace, na dynamiku a tendence vývoje. Taková orientace není snadná. Vyžaduje znalosti informačních kanálů, udržování stálých kontaktů, specializovanou přípravu k analýze informací a v práci s nimi. K tomu slouží v ČR síť podpůrných organizací.

Význam podpůrných organizací spočívá v tom, že podnikatelský subjekt má možnost se obrátit na specializované instituce s požadavkem na poskytnutí služeb, které potřebuje.³⁹

V ČR i zemích Evropské unie je podpora podnikání součástí stimulace ekonomického růstu. V ČR byl k tomuto účelu vydán zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon se týká i činnosti organizací, které mají za úkol pomáhat rozvoji podnikání.⁴⁰

Mezi tyto organizace patří:

➤ Agentura pro podporu podnikání a investic

Agentura pro podporu podnikání a investic *CzechInvest* je státní příspěvková organizace podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center.

V rámci zjednodušení komunikace mezi státem, podnikateli a Evropskou unií *CzechInvest* zastřešuje celou oblast podpory podnikání ve zpracovatelském průmyslu, a to jak z prostředků EU, tak ze státního rozpočtu. *CzechInvest* dále propaguje Českou republiku v zahraničí jako lokalitu vhodnou pro umístování mobilních investic, je výhradní organizací, která smí nadřízeným orgánům předkládat žádosti o investiční pobídky, a podporuje české firmy, které mají zájem zapojit se do dodavatelských řetězců

---

³⁹ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 165.

⁴⁰ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 165.

nadnárodních společností. Prostřednictvím svých služeb a rozvojových programů tak CzechInvest přispívá k rozvoji domácích firem, českých a zahraničních investorů i celkového podnikatelského prostředí.

Mezi služby CzechInvesti patří⁴¹:

- informace o možnostech podpory pro malé a střední podnikatele;
- implementace dotačních programů financovaných EU a státem;
- formální poradenství k projektům;
- správa databáze podnikatelských nemovitostí;
- podpora subdodavatelů – správa databáze českých dodavatelských firem;
- pomoc při realizaci investičních projektů;
- zprostředkování státní investiční podpory;
- AfterCare – služby pro zahraniční investory, kteří již působí v České republice, podpora při reinvesticích.

➤ **CzechTrade**

Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade je příspěvkovou organizací Ministerstva průmyslu a obchodu ČR pověřenou realizací programů proexportní politiky vlády, schválené Parlamentem České republiky. Byla zřízena rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu ČR číslo 97/1997 k 1. květnu 1997. Jejím posláním je poskytování informačních, konzultačních, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb zaměřených na zlepšování výsledků zahraničního obchodu České republiky, na podporu exportních aktivit českých podniků a firem v zahraničí a na vytváření příznivého proexportního prostředí v České republice.

Agentura CzechTrade zajišťuje v rámci své působnosti⁴²:

- informační služby pro exportéry v nejširším možném rozsahu;
- poradenské a konzultační služby;
- vzdělávání exportérů a vytváření příznivého proexportního prostředí v ekonomice;
- asistenční a podpůrné činnosti pro exportéry zajišťované přímo v zahraničí;

---

⁴¹ <http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu> [cit. 2009-02-06]

⁴² Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 169.

- podílí se na zpracování analýz a strategií rozvoje zahraničního obchodu ČR a zajišťuje další činnosti dle požadavků Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

➤ **Design Centrum**

Design Centrum ČR poskytuje podnikatelské sféře informační, poradenské, popularizační a vzdělávací služby k rozvoji a uplatňování designu ve výrobě, obchodu a službách. Cílem činnosti Design centra ČR je aktivizace výroby, obchodu a spotřebitelské veřejnosti k uplatnění designu jako součástí životního stylu a zvýšení konkurenceschopnosti produkce české ekonomiky.⁴³

Činnost Design centra ČR byla ukončena k 31. 12. 2007 rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu ČR Ing. Martina Římana.⁴⁴

➤ **Českomoravská záruční a rozvojová banka**

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. (ČMZRB), je rozvojovou bankou České republiky. Napomáhá v souladu se záměry hospodářské politiky vlády České republiky a regionů rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu. Byla založena v roce 1992. Jejími akcionáři jsou:

- Česká republika zastoupená Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvem financí ČR a Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (72 % akcií);
- Komerční banka, a. s., Česká spořitelna, a. s. a Československá obchodní banka, a. s.

Banka poskytuje především podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů, podpory vlastníkům panelových bytových domů při jejich rekonstrukci, zvýhodněné úvěry pro vodohospodářské projekty. Působí též jako finanční manager prostředků poskytnutých České republice na financování rozvoje infrastruktury.⁴⁵

---

⁴³ Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, s. 170.

⁴⁴ http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_udalosti&load=1939 [cit. 2009-02-25]

⁴⁵ <http://www.cmzrb.cz/app/o-bance/kdo-jsme/> [cit. 2009-02-06]

1.5.Podnikání a EU

I když jsou evropské podniky a průmysl moderní a často úspěšné, nemohou si tvářit v tvář inovacím a globalizaci dovolit zůstat stát na místě. Politika podnikání EU napomáhá dosažení větší konkurenceschopnosti a vytváření pracovních míst. Zvláštní pozornost je věnována potřebám výrobního průmyslu a malých a středních podniků.

Podpora růstu v odvětvích založených na znalostech a inovativních odvětvích, která se stanou motorem ekonomiky EU a vytvoří pracovní příležitosti, vyžaduje zdravou průmyslovou základnu a prostředky ke zvládnutí nejnovějších technologií. V uplynulých desetiletích došlo k rychlému růstu odvětví služeb, ale základem evropské ekonomiky stále zůstává výroba, která představuje tři čtvrtiny vývozu EU.

Vytvoření správného prostředí

Politika podnikání EU se zaměřuje na vytvoření správného prostředí pro investice do konkurenceschopnosti a inovací, prostředí, v němž strategicky důležitá odvětví, jako jsou letecký a kosmický průmysl a biotechnologie, ale i tradiční odvětví, jako jsou textilní a automobilový průmysl, mohou těžit ze svého předního postavení v oblasti technologického vývoje.

Avšak předpokladem pro inovace je dosažení kritického množství. V praxi často nedochází k propojení mezi vzdělávacími a výzkumnými institucemi a podniky, které je nezbytné proto, aby se z dobrého nápadu v laboratoři stal světově úspěšný výrobek. Úkolem nového Evropského inovačního a technologického institutu je pomoci toto propojení vytvořit prostřednictvím „znalostních a inovačních společenství“ – vysoce integrovaných veřejno-soukromých sítí univerzit, výzkumných organizací a podniků, včetně malých a středních podniků (MSP).

„Mysli nejdříve v malém“

Dvě třetiny všech pracovních míst v EU jsou v MSP. 99 % všech podniků v EU jsou MSP. Z toho vychází heslo Komise k její politice podnikání: „Mysli nejdříve v malém“.

Existují zvláštní programy a možnosti financování zaměřené na podporu podnikání a dovedností, zlepšení přístupu MSP na trhy a zlepšení růstového potenciálu (posílením

jejich kapacit v oblasti výzkumu a inovací). MSP jsou například nejdůležitější součástí rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace s rozpočtem 3,6 miliardy € na období 2007–2013. CIP se zaměřuje na financování investic do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, environmentálních technologií a informačních a komunikačních technologií.

Zvláštní pozornost věnuje MSP také hlavní program EU pro financování vědeckého výzkumu, takzvaný 7. rámcový program. EU je díky tomuto programu s každoročním rozpočtem přesahujícím 7 miliard € hlavním zdrojem financování akademického a průmyslového výzkumu a vývoje.

MSP se mohou se žádostmi o informace a radu obrátit na síť Enterprise Europe Network, kterou tvoří přibližně 500 kontaktních míst v celé EU a která poskytuje rady týkající se podnikání a je částečně financována z prostředků EU.

Zajištění základních předpokladů

Jedním z nezbytných předpokladů úspěchu těchto politik je zajištění toho, aby fungoval vnitřní trh. Vnitřní trh, zejména volný pohyb zboží přes hranice, znamená, že všechny podniky mají přístup k většímu počtu potenciálních zákazníků a zároveň jsou vystaveny větší konkurenci. Výsledkem jsou nižší ceny, větší výběr pro spotřebitele a další hospodářský růst.

Právní předpisy týkající se jednotného trhu však musí být neustále doladovány, aby držely krok s technologickým vývojem. Jestliže mají být pro podniky v EU i nadále zachovány stejné podmínky, je nutno usměrnit ty členské státy, u kterých se projevují tendence vrátit se zpět a chránit svůj domácí průmysl.

Stále ještě zbývá dokončit integraci trhu v klíčových službách pro podporu podniků, jako jsou komunikace, doprava a dodávka energie a plynu. Konkurence a nižší ceny v těchto službách se projeví v nižších cenách zboží na trhu.

Snižování byrokracie

Je rovněž nutno najít rovnováhu mezi potřebou pravidel pro zachování otevřenosti trhů, zajištění ochrany spotřebitelů a udržení vysoké úrovně ochrany životního prostředí a sociálních opatření na jedné straně a související administrativní zátěží na straně druhé.

Této rovnováhy není v současné době dosaženo a Evropská komise má v plánu do roku 2012 snížit administrativní zátěž podniků o 25 %.

Příkladem toho, jak lze zjednodušit složité administrativní postupy, když všech 27 členských států spojí své síly, je systém REACH pro registraci, hodnocení a povolování chemických látek. EU buduje jednotnou databázi registrovaných chemických látek jako nástroj, který je efektivní jak pro podniky, tak pro odpovědné činitele, jejichž cílem je ochrana životního prostředí.

Sociální ochrana a ochrana životního prostředí

Orientace na tvorbu pracovních míst a růst neznamená, že sociální otázky a otázky týkající se životního prostředí byly odsunuty do pozadí. EU stejně vytrvale podporuje odpovědné podnikání včetně rozvoje dovedností, respektování sociálních a lidských práv a racionálnější využívání přírodních zdrojů.⁴⁶

---

⁴⁶ http://europa.eu/pol/enter/overview_cs.htm [cit. 2009-02-06]

2. Programy EU pro programovací období 2007 – 2013

V období 2007-2013 se České republice nabízí až 26,69 mld. €, které může čerpat z fondů EU. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přidat navíc přibližně 132,83 mld. Kč z národních zdrojů na spolufinancování projektů, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů. Česká republika dále musí mít připravenou soustavu programových dokumentů a nezbytné institucionální zajištění. Především však musí existovat dostatečné množství kvalitních projektů, bez nichž by ani při splnění všech výše zmíněných předpokladů Česká republika nemusela z nabízené částky vyčerpat ani euro.⁴⁷

Zatímco na začátku loňského roku evidovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR za nynější programové období (2007–2013) *150 žádostí* o evropskou podporu ve výši 14,72 miliard korun, na začátku letošního roku to bylo už *13 998 žádostí* v celkovém finančním objemu 397,78 miliard korun. Tyto doposud podané žádosti překročily o 97 procent sumu určenou pro ČR z evropských fondů na léta 2007 a 2008. Z podaných žádostí již bylo 4006 schváleno. V ČR se tedy v současné době realizují projekty financované z evropského rozpočtu pro regionální politiku v úhrnné hodnotě 139,27 miliardy korun.

Za minulé programové období (2004–2006) bylo podle údajů z 30. listopadu 2008 vyčerpáno 88,6 procenta alokace. Ke konci roku lze předpokládat, že tento údaj překročí 90 procent.⁴⁸

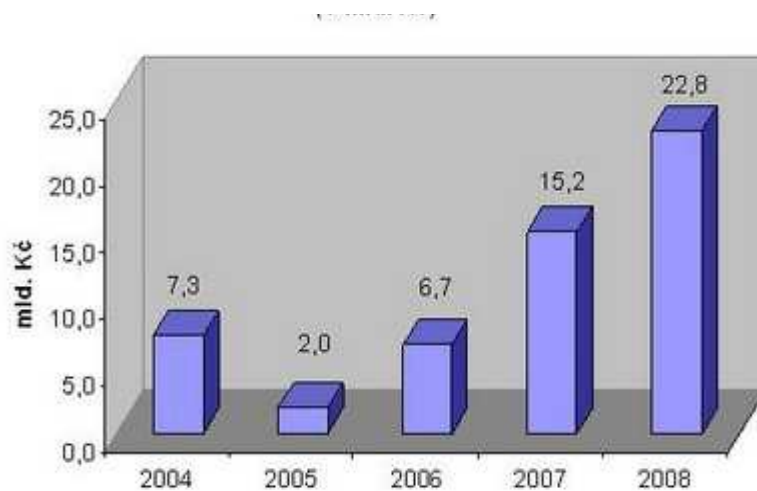
V loňském roce dosáhla čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU opět nejlepšího výsledku od našeho vstupu do EU (viz Obrázek 7). Česká republika opět obdržela z rozpočtu EU více, než do něj odvedla. Stejně jako v předchozích letech tak ČR zůstává čistým příjemcem z rozpočtu EU. Rozdíl mezi příjmy a odvody za rok 2008 dosáhl 22,8 mld. Kč.

---

⁴⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013> [cit. 2009-02-10]

⁴⁸ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/2008-prudky-narust-zadosti-o-euro-dotace/1001573/51459/> [cit. 2009-02-10]

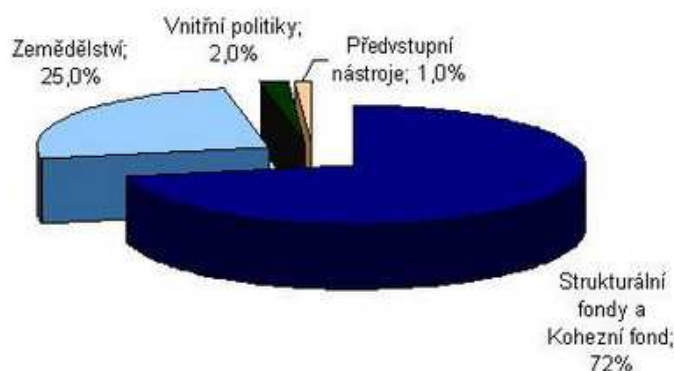

Obrázek 7 - Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU v letech 2004 – 2008 (v mld. Kč)⁴⁹

V roce 2008 obdržela Česká republika z rozpočtu EU celkem 58,3 mld. Kč a odvedla do něj 35,4 mld. Kč. Výsledná čistá pozice ČR za rok 2008 je také podstatně vyšší, než byla čistá bilance za rok 2007, která dosáhla výše 15,2 mld. Kč.

Klíčovou úlohu v pozitivní bilanci ČR ve vztahu k rozpočtu EU za rok 2008 sehrály příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU, které dosáhly celkem 41,9 mld. Kč a tvořily tak téměř tři čtvrtiny celkových příjmů ČR z rozpočtu Unie. Další významnou položku příjmů ČR z evropského rozpočtu představovaly prostředky na Společnou zemědělskou politiku ve výši 14,6 mld. Kč (viz Obrázek 8).

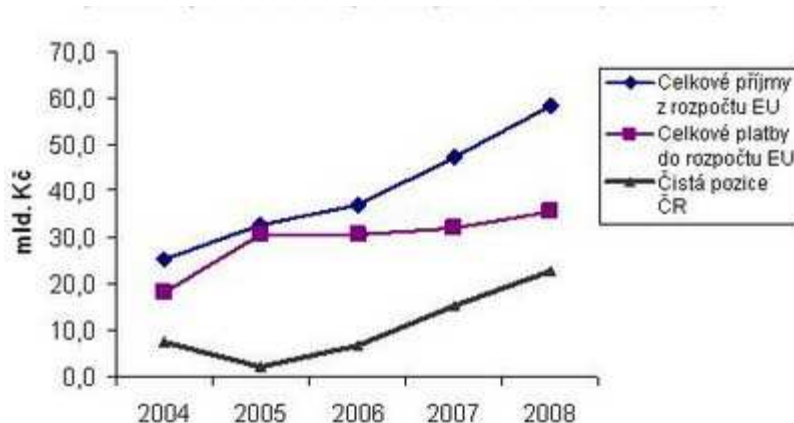
Obrázek 8 - Struktura příjmů ČR z rozpočtu EU v roce 2008⁵⁰

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2008 zaplatila do rozpočtu EU 146,6 mld. Kč a získala 200,6 mld. Kč. Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak dosahuje celkově 54 mld. Kč. Za výrazným nárůstem čisté

⁴⁹ http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_45297.html [cit. 2009-02-10]

⁵⁰ http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_45297.html [cit. 2009-02-10]

pozice ČR k evropskému rozpočtu v posledních letech stojí zejména dynamicky rostoucí příjmy ČR z rozpočtu EU, odvody ČR do evropského rozpočtu se zvyšují mírným tempem (viz Obrázek 9).

Obrázek 9 - Vývoj příjmů ČR z rozpočtu EU a plateb ČR do rozpočtu EU v jednotlivých letech od přistoupení ČR k EU (v mld. Kč)⁵¹

2.1. Architektura politiky soudržnosti EU na roky 2007 – 2013

Regionální politika Evropské unie, nazývaná též politika hospodářské a sociální soudržnosti, je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie.

Za základní cíle politiky soudržnosti EU lze považovat⁵²:

- **konvergence:** podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech;
- **regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:** regionálních programů pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech;
- **evropská územní spolupráce:** podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie.

⁵¹ http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_45297.html [cit. 2009-02-10]

⁵² <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika-eu-2007-2013> [cit. 2009-02-11]

Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v programovém období 2000 – 2006 a 2007 – 2013 uvádí Tabulka 3.

Tabulka 3 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v minulém a současném programovém období⁵³

2000 – 2006		2007 - 2013	
Cíle	Finanční nástroj	Cíle	Finanční nástroj
Fond soudržnosti	Fond soudržnosti	Konvergence	Fond soudržnosti ERDF ESF
Cíl 1	ERDF ESF EAGGF – orientační sekce FIFG		
Cíl 2	ERDF ESF	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost ➤ regionální úroveň ➤ národní úroveň	ERDF ESF
Cíl 3	ESF		
INTERREG	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF
URBAN	ERDF		
EQUAL	ESF		
LEADER+	EAGGF – orientační sekce		
Rozvoj venkova a restrukturalizace rybolovu mimo rámec Cíle 1	EAGGF – záruční sekce FIFG	<i>Problematika rozvoje venkova a rybolovu nebude nadále součástí politiky soudržnosti, ale zařadí se pod Společnou zemědělskou politiku.</i>	
9 CÍLŮ	6 FINANČNÍCH NÁSTROJŮ	3 CÍLE	3 FINANČNÍ NÁSTROJE

2.1.1. Cíl: Konvergence

Podstatou cíle „Konvergence“ je podpora regionů s HDP nižším než 75 % průměru EU, jeho základem je⁵⁴:

- **Podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF)** zaměřená na:
  - modernizace a diverzifikace ekonomické struktury členských států a regionů;
  - rozšíření a zlepšení základní infrastruktury, ochrana životního prostředí;

⁵³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1135676046.srovn-n-c-l-a-n-stroj-politiky-soudr-nosti-v.doc> [cit. 2009-02-06]

⁵⁴ http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/eu_2007_2013.doc [cit. 2009-02-11]

- **Podpora Evropského sociálního fondu (ESF)** zaměřená na:
  - zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů a sociálních a ošetrovatelských služeb;
  - zvýšení investic do lidského kapitálu;
  - adaptaci veřejné správy, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ.

Rozdělení finančních prostředků SF a FS v ČR mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Konvergence (bez domácího spolufinancování) je zachyceno v Tabulce 4.

Tabulka 4 - Rozdělení finančních prostředků SF a FS v ČR mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Konvergence (bez domácího spolufinancování)⁵⁵

Operační program	Fond	mil EUR	%	mil Kč
				1 EUR = 28 Kč
OP Podnikání a inovace	ERDF	3 041,31	11,75	85 156,68
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070,68	8,00	57 979,04
OP LZ a zaměstnanost	ESF	2 588,35	10,00	72 473,80
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	1 811,85	7,00	50 731,80
OP Životní prostředí	ERDF+FS	5 176,70	20,00	144 947,60
OP Doprava	ERDF+FS	5 564,95	21,50	155 818,60
Integrovaný operační program	ERDF	1 941,26	7,50	54 355,28
Regionální operační programy	ERDF	3 429,57	13,25	96 027,96
<i>Severovýchod</i>	<i>ERDF</i>	<i>483,23</i>	<i>1,9</i>	<i>13 530,44</i>
OP Technická pomoc	ERDF	258,84	1,00	7 247,52
Celkem		25 883,51	100,00	724 738,28

2.1.2. Cíl: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podstatou cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ je podpora regionů nespádající pod Cíl „Konvergence“, tj. podpora regionů s HDP vyšším než 75 % průměru EU.

Mezi **oblasti intervence** pak spadá⁵⁶:

- inovace a ekonomika založená na znalostech;
- životní prostředí a předcházení rizikům;

⁵⁵ http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/eu_2007_2013.doc [cit. 2009-02-11]

⁵⁶ http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/eu_2007_2013.doc [cit. 2009-02-12]

- o dostupnost a služby základního ekonomického významu (komunikační sítě), tj. posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie.

Rozdělení finančních prostředků SF a FS mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je zachyceno v Tabulce 5.

Tabulka 5 - Rozdělení finančních prostředků SF mezi OP pro období 2007-2013 v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost⁵⁷

Operační program	%	mil EUR	mil Kč
			1 EUR = 28 Kč
OP Praha Adaptabilita	29	121,96	3 414,88
OP Praha Konkurenceschopnost	71	297,14	8 319,92
Celkem	100	419,1	11 734,8

2.1.3. Cíl: Evropská územní spolupráce

Cíl „Evropská územní spolupráce“ vychází ze současné Iniciativy Interreg, tj. podpora další integrace EU spoluprací na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni.

Za **hlavní priority** lze považovat:

- o podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti;
- o životní prostředí a předcházení rizikům;
- o řízení vodních zdrojů.

Rozdělení finančních prostředků SF a FS mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Evropská územní spolupráce je zachyceno v Tabulce 6.

Tabulka 6 - Rozdělení finančních prostředků SF a FS mezi OP pro období 2007 - 2013 v cíli Evropská územní spolupráce⁵⁸

Operační program	%	mil EUR	mil Kč
			1 EUR = 28 Kč
OP Přeshraniční spolupráce	90	351,59	9 844,52
OP Nadnárodní spolupráce	10	37,46	1 048,88
OP Meziregionální spolupráce	-	-	
Celkem cíl EÚS	100	389,05	10 893,4

⁵⁷ http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/eu_2007_2013.doc [cit. 2009-02-11]

⁵⁸ http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/eu_2007_2013.doc [cit. 2009-02-14]

Prostřednictvím Tabulky 7, která zachycuje rozdělení finančních prostředků fondů mezi cíle politiky soudržnosti v současné, programovacím období, je patrné, že v ČR i ostatních členských státech EU jsou největší prostředky vynakládány na cíl Konvergence.

Tabulka 7 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013⁵⁹

Cíl	Fondy pro EU 27		Fondy pro ČR	
<i>Konvergence</i>	251,16 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
<i>Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost</i>	49,13 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
<i>Evropská územní spolupráce</i>	7,75 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
<i>Celkem</i>	308,04 mld. € (cca 8 686,80 mld. Kč)	100,00%		100,00%

2.2. Institucionální zabezpečení fondů EU v České republice

Ministerstvo pro místní rozvoj je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice. Ministerstvo pro místní rozvoj současně zodpovídá za tvorbu Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce a dalších dokumentů na léta 2007 až 2013. Přípravu dokumentů na národní úrovni zajišťuje Řídicí a koordinační výbor. Výboru předsedá ministr pro místní rozvoj a činnost sekretariátu ŘKV vykonává Odbor řízení a koordinace Národního strategického referenčního rámce.⁶⁰

2.3. Programy na období 2007 - 2013

Na základě definovaných cílů a priorit Národního rozvojového plánu České republiky pro období 2007-2013 a Národního strategického referenčního rámce připravuje Česká republika pro využívání fondů Evropské unie v letech 2007-2013 celkem **26**

⁵⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika> [cit. 2009-02-15]

⁶⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika> [cit. 2009-02-15]

operačních programů pro nově koncipované 3 Cíle Politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU

2.3.1. Operační programy pro cíl „Konvergence“

Operační programy pro cíl „Konvergence“ zahrnují jak tematické, tak regionální operační programy.

Mezi **tematické operační programy** patří⁶¹:

- OP Podnikání a inovace;
- OP Životní prostředí;
- OP Doprava;
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost;
- OP Výzkum a vývoj pro inovace;
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost;
- Integrovaný operační program;
- OP Technická pomoc.

Mezi **regionální operační programy** patří⁶²:

- ROP NUTS II Jihovýchod;
- ROP NUTS II Jihozápad;
- ROP NUTS II Moravskoslezsko;
- ROP NUTS II Severovýchod;
- ROP NUTS II Severozápad;
- ROP NUTS II Střední Čechy;
- ROP NUTS II Střední Morava.

- **OP Podnikání a inovace**

Tomuto operačnímu programu bude věnována zvláštní pozornost v kap. 3.

---

⁶¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013> [cit. 2009-02-11]

⁶² <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013> [cit. 2009-02-12]

- **OP Životní prostředí**

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

Operační program Životní prostředí (OPŽP) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je druhým největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno 4,92 mld. € , což činí přibližně 18,4 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,87 mld. €.⁶³

- **OP Doprava**

Operační program Doprava je zaměřený na zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí (TEN-T). Jedná se tedy o infrastrukturu celostátního významu, v případě silniční infrastruktury jde o dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy. Z programu je také podporován rozvoj a modernizace pražského metra.

Operační program Doprava (OPD) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno 5,77 mld. €, což činí přibližně 21,6 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.⁶⁴

- **OP Vzdělání pro konkurenceschopnost**

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

---

⁶³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/opzp> [cit. 2009-01-21]

⁶⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-doprava> [cit. 2009-02-05]

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK) spadá mezi *vícecílové tematické operační programy*. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v případě projektů vytvářejících systémový rámec celoživotního učení též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a způsobilým územím je v této oblasti také Hl. m. Praha. Pro OPVK je vyčleněno 1,83 mld. € což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €.⁶⁵

- **OP Výzkum a vývoj pro inovace**

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání.

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je čtvrtým největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno 2070,68 mil. €, což činí přibližně 8% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.⁶⁶

- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost**

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) spadá mezi *vícecílové tematické operační programy*. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v oblastech aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a

---

⁶⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk> [cit. 2009-02-11]

⁶⁶ <http://www.strukturalni-fondy.cz/vavpi> [cit. 2009-02-11]

mezinárodní spolupráce též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a způsobilým územím je v těchto oblastech proto také hlavní město Praha.⁶⁷

- **Integrovaný operační program**

Integrovaný operační program (IOP) je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik.⁶⁸

- **OP Technická pomoc**

Operační program Technická pomoc (OP TP) je určen k podpoře jednotného přístupu na národní úrovni pro zajištění aktivit efektivního řízení, kontroly, sledování a vyhodnocování realizace Národního strategického referenčního rámce (NSRR), který zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR v letech 2007-2013.

OP TP spadá mezi *víceúčelové tematické operační programy*. Větší část programu je financována z prostředků cíle Konvergence, menší část z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.⁶⁹

- **Regionální operační programy NUTS II**

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007-2013 je připraveno celkem 7 *regionálních operačních programů (ROP)* určených pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy.

Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti. Na regionální operační programy cíle Konvergence je z fondů EU vyčleněno 4,6 mld. €

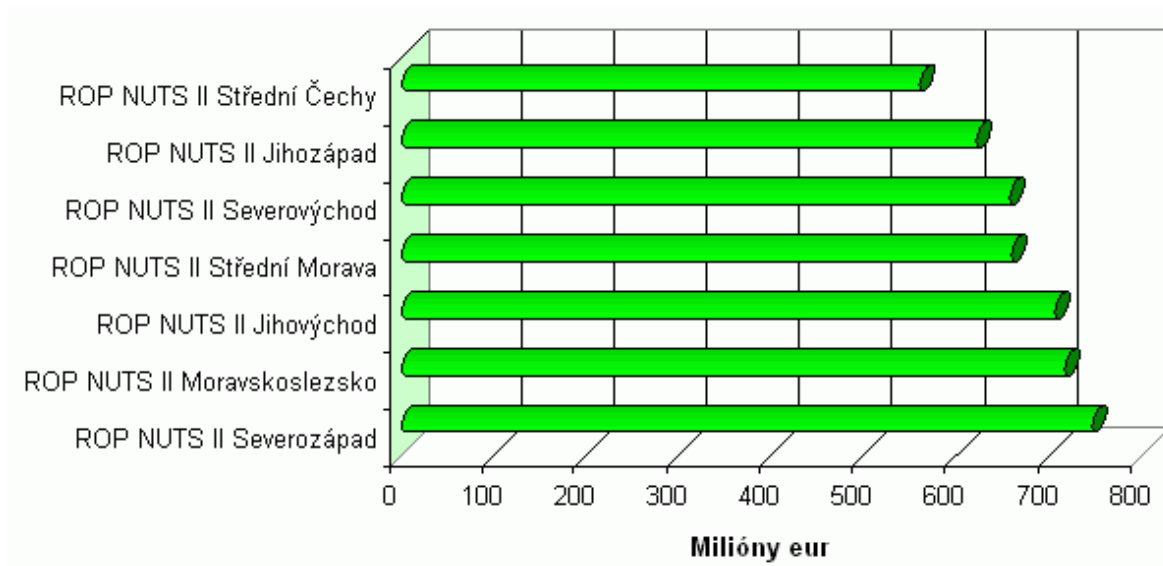
---

⁶⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/oplzz> [cit. 2009-02-12]

⁶⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/iop> [cit. 2009-02-12]

⁶⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-tp> [cit. 2009-02-12]

Alokaci prostředků z fondů EU zachycuje Obrázek 10. Největší objem finančních prostředků je vynaložen na ROP NUTS II Severozápad, naopak nejmenší pro ROP NUTS II Střední Čechy.

Obrázek 10 - Alokace prostředků z fondů EU v České republice pro ROP v cíli Konvergence⁷⁰

Poznámka: V podstatě v každé z 27 členských zemí Evropské unie existuje odlišný systém správního členění. Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v jednotlivých regionech proto vznikla v roce 1988 jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS).

V České republice územněsprávní členění odpovídá úrovni NUTS III (kraje). Po vstupu do Evropské unie proto administrativně vzniklo osm organizačních jednotek NUTS II. NUTS II - tyto tzv. Regiony soudržnosti odpovídají základní statistické jednotce pro výpočet ukazatele HDP/obyvatele, na základě níž se přiděluje podpora ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Řadíme mezi ně NUTS II⁷¹:

- **Severozápad** (kraje Karlovarský a Ústecký);
- **Jihozápad** (Plzeňský a Jihočeský kraj);
- **Střední Čechy** (Středočeský kraj);
- **Severovýchod** (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj);
- **Jihovýchod** (kraj Vysočina a Jihomoravský kraj);
- **Střední Morava** (Olomoucký a Zlínský kraj);

⁷⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-op> [cit. 2009-02-14]

⁷¹ <http://www.euroskop.cz/8642/sekce/system-spravniho-cleneni-v-ramci-regionalni-politiky-eu/> [cit. 2009-02-25]

- **Moravskoslezsko** (Moravskoslezský kraj);
- **Praha**.

2.3.2. Operační programy pro cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ zahrnuje následující operační programy:

- OP Praha Konkurenceschopnost;
- OP Praha Adaptabilita.

Těmto dvěma operačním programům je věnována větší pozornost v kap. 3.

2.3.3. Operační programy pro cíl „Evropská územní spolupráce“

Operační programy pro cíl „Evropská územní spolupráce“ zahrnují:

- INTERACT II;
- ESPON 2013 ;
- OP Mezuregionální spolupráce;
- OP Nadnárodní spolupráce;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko.

• INTERACT II

Program INTERACT II je zaměřen zejména na přeshraniční spolupráci, neboť je na ni určeno nejvíce finančních prostředků z Cíle 3 (77 %).

Mezi priority tohoto programu patří technická asistence a rozvoj a dodání služeb.

Cíle programu INTERACT II jsou⁷²:

- zlepšení efektivnosti územní spolupráce,

---

⁷² <http://www.strukturalni-fondy.cz/interact-ii> [cit. 2009-02-14]

- přispění ke kvalitě územní spolupráce a podpora implementace programů přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce,
- poskytnutí prostoru regionům k diskusi o strategiích pro přeshraniční a nadnárodní regionální rozvoj a zajištění přenosu inovací.

• ESPON II

Vzhledem k tomu, že jedním z cílů obsažených v Evropské ústavě je územní soudržnost, která vyžaduje další znalosti založené na výzkumu a konkrétní formulace pro její uskutečňování, bude program ESPON 2013 zaměřen na průběžné získávání a aktualizování informací o územním rozvoji tak, aby mohla být formulována doporučení založená na znalostech a vztahující se k rozhodnutím, jež jsou přijímána na politické úrovni. Program ESPON bude mít v budoucnu více strategický charakter. Vzhledem k mezinárodnímu charakteru této spolupráce byl zpracován pouze jeden Operační program pro nadnárodní spolupráci. Tento operační program je společný pro všechny participující státy – tj. všechny členské státy EU, kandidátské státy EU a partnerské státy (Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island).⁷³

• OP Meziregionální spolupráce

Operační program Meziregionální spolupráce (OPMS) spadá mezi operační programy v cíli Evropská územní spolupráce a je pro něj z fondů EU vyčleněno 321,32 mil. €, které mají být z národních veřejných zdrojů zúčastněných států doplněny o 83,77 mil. €. České veřejné zdroje se budou na financování programu podílet 0,17 mil. €. V rámci programu neexistuje specifická finanční alokace pro jednotlivé země.

Zaměřuje se na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů na regionální a místní úrovni s cílem výměny a přenosu zkušeností a zajištění společného rozvoje přístupů a nástrojů, které zlepší účinnost politiky regionálního rozvoje. Hlavními oblastmi spolupráce jsou inovace a znalostní ekonomika, životní prostředí a ochrana před riziky.

---

⁷³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/espon-ii> [cit. 2009-02-14]

Operační program Mezuregionální spolupráce je společný pro všechny členské státy EU, Norsko a Švýcarsko.⁷⁴

- **OP Nadnárodní spolupráce**

Operační program Nadnárodní spolupráce je rozdělen do několika zón. Česká republika patří do zóny Střední Evropa a OP Nadnárodní spolupráce sdílíme s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a z nečlenských zemí s částí Ukrajiny. Grafické znázornění je patrné na Obrázku 11.

Zaměřuje se na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů s cílem výměny a přenosu zkušeností především v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů.

Účelem spolupráce je zajištění dostupnosti znalostí a nástrojů pro vytváření partnerství, aby se předešlo zbytečnému opakování činností a objevení již objeveného. Podporováno bude vytváření partnerství a sítí podporujících dosahování konkrétních výstupů a výsledků, které přímo vedou ke konkrétním budoucím iniciativám a investicím.⁷⁵

Obrázek 11 - Mapa pokrytí OP Nadnárodní spolupráce⁷⁶

⁷⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/spoluprace-meziregionalni> [cit. 2009-02-15]

⁷⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/spoluprace-nadnarodni> [cit. 2009-02-15]

⁷⁶ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/images/Programy_2007_2013/Mapa_Nadnarodni_spoluprace.jpg [cit. 2009-02-15]

- **OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko**

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko je určen pro české kraje Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský, ze slovenské strany jde o Trenčínský, Trnavský a Žilinský kraj.

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu zlepšování vzdělávacích a sociálních služeb, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.

V případě operačních programů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.⁷⁷

- **OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko**

Program přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007-2013 je určen pro české kraje Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský, z německé strany jde o zemské okresy Cham, Freyung-Grafenau, Hof, Neustadt an der Waldnaab, Regen, Schwandorf, Tirschenreuth a Wunsiedel im Fichtelgebirge, Amberg-Sulzbach, Bayreuth, Deggendorf, Kronach, Kulmbach, Passau, Regensburg a Straubing-Bogen a statutární města Amberg, Bayreuth, Passau, Regensburg a Straubing, Hof a Weiden.

Zaměřuje se na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu vzdělání a sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí.⁷⁸

---

⁷⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-slovensko> [cit. 2009-02-15]

⁷⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-bavorsko> [cit. 2009-02-16]

- **OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko**

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského.

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.⁷⁹

- **OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko**

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko je určen pro české kraje Jihočeský, Jihomoravský a Vysočina, z rakouské strany jde o regiony Waldviertel, Weinviertel, Wiener Umland Nordteil, Mühlviertel a město Vídeň.

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání a sociální integrace, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.⁸⁰

- **OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko**

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko je určen pro české kraje Karlovarský, Ústecký a Liberecký, z německé strany jde o regiony Vogtlandkreis, Aue-Schwarzenberg, Annaberg, Mittlerer Erzgebirgskreis, Freiberg, Weißeritzkreis, Sächsische Schweiz, Bautzen, Löbau-Zittau, Zwickauer Land, Stollberg, Mittweida, Meißen, Kamenz, Niederschlesischer Oberlausitzkreis, Saale-Orla-Kreis, Greiz a statutárních měst Zwickau, Chemnitz, Dresden, Görlitz a Hoyerswerda a Plauen.

---

⁷⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-polsko> [cit. 2009-02-16]

⁸⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-rakousko> [cit. 2009-02-16]

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu budování infrastruktury a poskytování služeb v oblasti vzdělávání a sociální integrace, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.⁸¹

---

⁸¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-sasko> [cit. 2009-02-16]

3. Programy EU pro podnikatelský sektor

V programovacím období 2007 - 2013 oblast podnikání, podnikatelského sektoru upravuje především Operační program Podnikání a inovace (dále jen OPPI), kterému bude věnována největší pozornost, a dále speciální programy věnované Praze, a to Operační program Praha Konkurenceschopnost a Operační program Praha Adaptibilita.

3.1. Operačního program Podnikání a inovace

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) je *základním programovým dokumentem resortu průmyslu a obchodu* pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v letech 2007 — 2013. OPPI, na jehož základě bude v tomto programovacím období českým podnikatelským subjektům podpora ze strukturálních fondů EU poskytována, vychází ze základních principů Lisabonské strategie, která je nově primárně orientována na dosažení vyššího hospodářského růstu a zaměstnanosti při respektování principů udržitelného rozvoje.

Operační program Podnikání a inovace rozpracovává významnou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce ČR na léta 2007 — 2013 (NSRR) "Konkurenceschopná česká ekonomika", vychází z hlavních strategických dokumentů ČR (Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje atd.) a je v souladu se Strategickými obecnými zásadami Společenství pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost na období let 2007 — 2013. Operační program Podnikání a inovace je hlavním programovým dokumentem realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem realizace Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007-2013 schválené usnesením vlády České republiky č. 392/2006.

Pro financování pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie v období let 2007-2013 platí princip *monofondovosti*. To znamená, že v rámci Operačního programu Podnikání a inovace je podpora poskytována z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Princip monofondovosti je doprovázen možností financovat až do výše 10 % činnosti spadající z hlediska uznatelných nákladů pod Evropský sociální fond (ESF). Tyto činnosti jsou však financovány z ERDF (tzv. křížové financování). Pro první tři roky implementace OPPI se s křížovým financováním neuvažuje.

OPPI je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a podnikání, udržení přitažlivosti České republiky a jejích regionů a měst pro investory, na podporu inovací, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, a to zejména stimulací poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, na komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, na podporu podnikatelského ducha a růst hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.⁸²

3.2. Programy OPPI

Operační program Podnikání a inovace na období 2007 — 2013, který byl schválen Evropskou komisí dne 3. prosince 2007, zahrnuje tyto programy podpory⁸³:

- **PROGRES** - cílem programu je umožnit realizaci rozvojových podnikatelských projektů malých podniků s kratší historií.
- **START** - program podpoří realizaci podnikatelských záměrů fyzických i právnických osob vstupujících do podnikání poprvé nebo s delším časovým odstupem.
- **ZÁRUKA** - program využívá zvýhodněných záruk k usnadnění realizace podnikatelských projektů malých a středních podniků zaměřených na investice.
- **ROZVOJ** - cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků prostřednictvím podpory zavádění progresivních technologií.
- **ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY** - cílem programu je pomocí dotací podpořit konkurenceschopnost a růst ICT sektoru v České republice a podpora vybraných strategických služeb.
- **ICT V PODNICÍCH** - program usiluje o zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků prostřednictvím kvalitativně vyššího využití jejich potenciálu v oblasti pořizování a rozšiřování informačních systémů.
- **EKOENERGIE** - cílem programu je stimulovat aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby a vyššího využití obnovitelných a druhotných zdrojů.

---

⁸² <http://www.mpo.cz/dokument51620.html> [cit. 2009-02-17]

⁸³ <http://www.mpo.cz/dokument25432.html> [cit. 2009-02-16]

- **INOVACE** - cílem programu je stimulovat a zvýšit inovační aktivitu MSP i velkých podniků v oblasti výroby i služeb.
- **POTENCIÁL** - cílem programu je posílit vývojové kapacity podniků (zejména MSP) a posílit spolupráci podniků s výzkumnými a vývojovými institucemi.
- **SPOLUPRÁCE** - program je zaměřen na podporu vzniku a rozvoj kooperačních odvětvových seskupení - klastrů, pólů excelence, technologických platforem a dalších kooperačních projektů.
- **PROSPERITA** - program podporuje zakládání a další rozvoj subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace zaměřených zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb.
- **ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA** - cílem programu je zaměřit investice do infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů v podnicích a také v institucích, které poskytují služby pro podnikatelské subjekty v oblasti dalšího profesního vzdělávání.
- **NEMOVITOSTI** - program poskytuje podporu na projekty zaměřené na zkvalitnění infrastruktury pro podnikání.
- **PORADENSTVÍ** - cílem programu je zlepšení kvality a dostupnosti poradenských, informačních a vzdělávacích služeb pro malé a střední podniky a tím i zvýšení jejich konkurenceschopnosti.
- **MARKETING** - program je zaměřen na podporu vzdělávacích, asistenčních a informačních služeb a poradenství v oblasti mezinárodního obchodu.

Tabulka 8 nám přehledně ukazuje, jaká forma podpory je poskytována u jednotlivých programů. Je patrné, že k nejčastější formě patří dotace.

Tabulka 8 - Programy OPPI a forma jejich podpory⁸⁴

Program	Forma podpory
PROGRES	Úvěr
START	Úvěr
ZÁRUKA	Zvýhodněná záruka
ROZVOJ	Dotace
ICT A STRETEGICKÉ SLUŽBY	Dotace
ICT V PODNICÍCH	Dotace
EKOENERGIE	Dotace
INOVACE	Dotace
POTENCIÁL	Dotace
SPOLUPRÁCE	Dotace
PROSPERITA	Dotace
ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA	Dotace
NEMOVITOSTI	Dotace
PORADENSTVÍ	Dotace
MARKETING	Dotace

3.3.Strategická orientace OPPI

Za účelem podpory podnikání a rozvoje inovací v České republice byla v rámci operačního programu nadefinována strategická orientace, která odpovídá potřebám české ekonomiky vyplývajícím ze socioekonomické analýzy a analýzy SWOT a navazující na Strategii hospodářského růstu ČR, která doporučuje volit priority s ohledem na velikost ekonomiky ČR a vybrat ty obory, ve kterých může být česká ekonomika konkurenceschopná v evropském a světovém měřítku. Dále pak vybrat podniky, které jsou součástí výrobního řetězce, nebo řetězce služeb, obory s růstovým potenciálem, které mají dostatečné předpoklady pro další rozvoj díky koncentraci výzkumných, výrobních, vzdělávacích a podpůrných aktivit. Základní premisou strategie OPPI je podporovat obory, které jsou nebo mají potenciál stát se konkurenceschopnými v evropském a světovém měřítku a podporovat pozitivní strukturální změny ekonomiky.

⁸⁴ <http://www.mpo.cz/dokument28967.html> [cit. 2009-02-16]

Mezi základní teze strategické orientace OPPI patří:

- Zlepšování podnikatelské infrastruktury, a to zejména prostřednictvím rozvoje moderních a na evropské úrovni vybavených podnikatelských nemovitostí s orientací především na regenerace a přednostní využívání brownfields. Podpora rozvoje vědecko-technických parků, center transferu technologií a další infrastruktury pro VaV se zaměřením především na činnost inovujících podniků.
- Podpora spolupráce firem, univerzit a výzkumných institucí za účelem zvýšení efektivního a rychlého transferu pokrokového know-how do praxe a podpora rozvoje podnikového VaV především cestou iniciace vhodných kooperačních sdružení.
- Rozvíjení firemních aktivit k vytváření vlastních konstrukčních, inovačních, výzkumných a vývojových kapacit a firemní infrastruktury pro VaV, podpora přístupu MSP k novým špičkovým technologiím a znalostem a zvýšení jejich produktivity.
- Zavádění technických (včetně ekologicky příznivých) a netechnických inovací včetně jejich testování a ověřování jejich uplatnitelnosti na konkurenčních trzích.
- Zavádění nových technologií a výrobních procesů.
- Zavádění technicky nejvyspělejších prostředků ICT.
- Vytváření a zlepšování služeb pro podnikání, a to zejména poradenstvím, rozvíjením registru certifikovaných poradců, shromažďováním účelově zpracovaných informací pro podniky i veřejnost a podporou patentové aktivity a ochrany v ČR i zahraničí.
- Rozvíjení infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů, posilování vazeb mezi VaV a průmyslovým vývojem s podporou vyšší úrovně integrace, společné činnosti pracovišť VŠ, výzkumných institucí a podniků inovačního charakteru.
- Rozvoj internacionalizace podniků a výsledků jimi realizovaných inovačních procesů.
- Podpora podnikavosti, zakládání a rozvoje firem a to zejména technologicky orientovaných, včetně vytváření vhodného prostředí pro podnikání, ale i technických a finančních podmínek umožňujících nejen vznik firem, ale i další rozvoj stávajících podniků, a ve strukturálně postižených a ekonomicky slabých regionech, podpora rozvoje provozů s environmentálně šetrnou výrobou.

- Efektivní využívání všech zdrojů energií a surovin s cílem maximální úspory fosilních zdrojů prostřednictvím úspor energie ve zpracovatelském průmyslu, především v energeticky náročných odvětvích, úspor energie při výrobě a omezování ztrát při rozvodu elektrické energie a tepla, využití dostupného potenciálu obnovitelných, příp. i druhotných zdrojů (ale vyjma podpory spaloven) a alternativních paliv.

Lze očekávat, že v horizontu roku 2015 bude mít Česká republika konkurenceschopný podnikatelský sektor, dosahující vysoké přidané hodnoty a produktivity práce, schopný prosadit se jak na vnitřním trhu Evropské unie, tak i na ostatních mezinárodních trzích. Podnikatelský sektor by měl svoji konkurenceschopnost opírat především o aplikaci nových vědeckovýzkumných poznatků, realizaci inovačních opatření, kvalifikovanou pracovní sílu a fungující síť podnikatelských služeb.

Odvětvové vymezení podpory by mělo být cíleně zaměřeno na postupující prosazování pozitivních změn ve struktuře průmyslové výroby, a zejména pak zpracovatelského průmyslu, s cílem kvalitativně posunout ekonomiku České republiky směrem k nejvyspělejší znalostně–technologickým centrům Evropské unie. OPPI se zaměřuje především na *sektor zpracovatelského průmyslu a služeb* (zejména ICT služeb), přičemž preferovány jsou především tzv. high-tech obory, a to formou vyššího bodového hodnocení projektů zaměřených na tyto obory. Tzv. low-tech obory nejsou z podpory vyloučeny, avšak, vzhledem k nastavení systému hodnocení projektů předkládaných do OPPI, bude jejich podpora výrazně nižší než u oborů s vysokou přidanou hodnotou. Specifikace odvětvového vymezení podpory poskytované v rámci OPPI bude uvedena v Prováděcím dokumentu.⁸⁵

3.4. Globální cíl a specifické cíle pro rozvojovou strategii OPPI

3.4.1. Globální cíl OPPI

Globálním cílem Operačního programu Podnikání a inovace je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační

---

⁸⁵ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-18]

výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy. Takto definovaný globální cíl OPPI zajišťuje významnou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce ČR 2007 – 2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“ a je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie 2007–2013 (Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013).

K dosažení globálního cíle budou finanční prostředky v rámci OPPI koncentrovány na vymezené prioritní osy, charakterizující jednotlivé strategické cíle tak, aby se na hospodářském růstu ČR v budoucnosti podílely všechny regiony a byly rovněž potlačeny tendence sociálního vyčleňování určitých skupin obyvatelstva. Uvedené formulace globálního a specifických cílů představují souhrnné vyjádření toho, jak mohou české podniky sehrávat v podmínkách budoucí znalostní ekonomiky, postupující globalizace světové ekonomiky a doprovázejících podmínek úspěšné soutěže o získání podílů na evropských a světových trzích roli mezinárodně respektovaného a zároveň podporovaného aktéra udržitelného rozvoje a růstu konkurenční schopnosti nejenom české, ale i evropské ekonomiky.⁸⁶

3.4.2. Specifické cíle OPPI

Cíle, prioritní osy a oblasti podpory OPPI jsou přehledně znázorněny v Tabulce 9.

---

⁸⁶ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-18]

Tabulka 9 - Cíle, prioritní osy a oblasti podpory OPPI⁸⁷

Globální cíl OPPI	Specifický cíl prioritní osy	Prioritní osa	Oblast podpory
„Zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy“	Zvyšovat motivaci k zahájení podnikání, zintenzivnit aktivitu malých a středních podniků a vytvářet podmínky pro využití nových finančních nástrojů pro zahájení podnikání	1. Vznik firem	1.1 Podpora začínajícím podnikatelům 1.2 Využití nových finančních nástrojů
	Zvýšit konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzivnit rozvoj informačních a komunikačních technologií a služeb pro podnikání	2. Rozvoj firem	2.1 Bankovní nástroje podpory MSP 2.2 Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb
	Zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, případně i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven)	3. Efektivní energie	3.1 Úspory energie a obnovitelné zdroje energie
	Posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb)	4. Inovace	4.1 Zvyšování inovační výkonnosti podniků 4.2 Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj
	Povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu	5. Prostředí pro podnikání a inovace	5.1 Platformy spolupráce 5.2 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů 5.3 Infrastruktura pro podnikání
	Zintenzivnit rozvoj poradenských a informačních služeb pro podnikání	6. Služby pro rozvoj podnikání	6.1 Podpora poradenských služeb 6.2 Podpora marketingových služeb
	Vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci operačního programu	7. Technická pomoc	7.1 TP při řízení a implementaci OPPI 7.2 Ostatní TP

⁸⁷ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-18]

3.5. Prioritní osy OPPI

Ve shodě s prioritními rozvojovými cíli Národního strategického referenčního rámce ČR na období 2007 – 2013, na základě důkladné analýzy stavu podnikatelského prostředí a se zvláštním zřetelem k problematice podpory inovací bylo v Operačním programu Podnikání a inovace (OPPI) stanoveno následujících sedm prioritních os, z nichž šest je věcně zaměřených a jedna prioritní osa je zaměřená na technickou pomoc⁸⁸:

- Vznik firem;
- Rozvoj firem;
- Efektivní energie;
- Inovace;
- Prostředí pro podnikání a inovace;
- Služby pro rozvoj podnikání;
- Technická pomoc.

3.5.1. Prioritní osa 1 – „Vznik firem“

Prioritní osa 1 OPPI je tvořena dvěma oblastmi podpory, které se zaměřují na vytváření podmínek pro vznik nových firem, s akcentem podpory na inovačně orientované firmy. Pozornost je zde věnována problematice dostupnosti vhodných finančních zdrojů, včetně vytváření nových pro-inovačně působících finančních nástrojů s cílem usnadnit přístup začínajících podnikatelů ke kapitálu a rozšířit tím možnosti pro financování jejich podnikatelských záměrů a předkládaných projektů. Příjemci podpory budou výhradně MSP.⁸⁹

Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 79,1 mil. €, tj. 2,6 % OPPI.⁹⁰

PODPORA ZAČÍNÁJÍCÍM PODNIKATELŮM

Tato oblast podpory je zaměřena na zvýšení motivace k podnikání vytvořením nabídky zvýhodněného financování a zvýhodněných služeb k provozování podnikatelské činnosti. Smyslem poskytované podpory je umožnit zahájení podnikání a realizaci podnikatelských záměrů drobným podnikatelům (podnikatelům vstupujícím do podnikání

⁸⁸ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-7]

⁸⁹ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-17]

⁹⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/oppi> [cit. 2009-02-17]

poprvé nebo s delším časovým odstupem), orientujícím se zejména na realizaci projektů v oblasti nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. Nabízené produkty budou mít značný význam pro začínající podnikatele, protože obdobné produkty nenabízejí v ČR žádné subjekty, ani peněžní ústavy poskytující své produkty na komerční bázi. Mezi příjemce této podpory se budou řadit drobní podnikatelé (do 10 zaměstnanců).⁹¹

VYUŽITÍ NOVÝCH FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Tato oblast podpory je zaměřena na zavedení nových finančních nástrojů, které by měly napomoci řešit problematiku financování projektů s vysokou rizikovostí vyplývající z charakteru příjemců o podporu a typů realizovaných projektů. Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty založené za účelem poskytování prostředků na financování projektů malých a středních podniků formou kapitálového vstupu, tj. fondy rizikového kapitálu.

Cílem oblasti podpory je⁹²:

- vytvořit nabídku nástrojů financování projektů začínajících podnikatelů s minimálním vlastním kapitálem umožňující realizaci drobnějších investičně zaměřených projektů s důrazem na diferenciaci charakteru podpory, zejména pro účely inovačně zaměřených projektů v počáteční fázi rozvoje firem;
- aktivně podpořit rozvoj firem realizujících především výsledky výzkumu a vývoje financovaného z veřejných i soukromých prostředků.

3.5.2. Prioritní osa 2 – „Rozvoj firem“

Prioritní osa 2 OPPI obsahuje dvě oblasti podpory. První oblast se zaměřuje na podporu realizace rozvojových podnikatelských projektů konkurenceschopných malých a středních podniků, kterým brání nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená schopnost poskytnout zajištění úvěru v možnosti získat externí zdroje financování prostřednictvím bankovních nástrojů. Druhá oblast podpory je zaměřena na zlepšování technické vybavenosti podniků nákupem moderních technologií, včetně informačních a komunikačních technologií (ICT) a na rozvoj vybraných strategických služeb.⁹³

---

⁹¹ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-16]

⁹² <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-17]

⁹³ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-17]

BANKOVNÍ NÁSTROJE PODPORY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Tato oblast podpory je zaměřena na zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků pomocí podpory poskytované na realizaci menších rozvojových podnikatelských projektů malých podnikatelů s kratší historií, na realizaci rozsáhlejších projektů malých, a zejména středních podnikatelů a na realizaci podnikatelských projektů malých a středních podniků zajišťujících jejich konkurenceschopnost či další expanzi. Smyslem poskytované podpory je urychlit rozvoj malých a středních podniků schopných realizovat významnější projekty vedoucí ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti nebo podniků schopných zapojit se do subdodavatelských řetězců velkých podniků.

Daná oblast se dále zaměřuje na podporu podnikání v energetických službách a podporu zvyšování účinnosti při výrobě a spotřebě použitím EPC („Energy Performance Contracting“, tj. takovým způsobem financování akce, jehož základním principem je splácení realizovaného projektu třetí straně ze smluvně zajištěných úspor nákladů na energii).⁹⁴

PODPORA NOVÝCH VÝROBNÍCH TECHNOLOGIÍ, ICT A VYBRANÝCH STRATEGICKÝCH SLUŽEB

Tato oblast podpory je zaměřena na zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů zaváděním progresivních technologií. V rámci této oblasti podpory bude kladen důraz také na vyvážený rozvoj regionů a snižování regionálních disparit. Podpora poskytovaná v rámci této oblasti bude tedy směřovat jak na projekty s růstovým potenciálem, tak na projekty zároveň přispívající k odstraňování regionálních disparit.

Poskytovaná podpora bude rovněž směřovat do oblasti rozvoje informačních a komunikačních technologií a širšího uplatnění a využívání ICT v podnicích a do rozvoje vybraných strategických služeb s úzkou návazností na informační a komunikační technologie.⁹⁵

---

⁹⁴ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

⁹⁵ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

Specifickými cíli oblasti podpory jsou⁹⁶:

- pomocí dotací podpořit růst výkonů a konkurenceschopnosti (flexibility) MSP vedoucí ke zlepšení jejich pozice na trhu a v souvislosti s tím i k udržení, případně růstu počtu pracovních míst;
- podpora vybraných strategických služeb s úzkou návazností na informační a komunikační technologie s výrazným mezinárodním zaměřením, které by měly vést ke snižování nákladovosti procesů a zvyšování efektivity činností v podnicích a tím přispět ke zvyšování jejich konkurenceschopnosti;
- podpořit konkurenceschopnost malých a středních podniků prostřednictvím kvalitativně vyššího využití jejich potenciálu v oblasti pořizování a rozšiřování informačních systémů (IS);
- rozvoj lidských zdrojů (jejich mobility) a tvorba kvalifikovaných pracovních míst v sektoru služeb.

Příjemci podpory budou v případě investic do nových výrobních technologií a využití ICT malé a střední podniky. V případě podpory rozvoje strategických a ICT služeb budou příjemci podpory i velké podniky. Podpora velkým podnikům bude v OPPI poskytována v případě, že tyto podniky nejsou nadnárodními společnostmi či jejich součástí a tam, kde to bude omezeno i počtem jejich zaměstnanců, půjde o podniky, které mají počet zaměstnanců do 1 250.⁹⁷

3.5.3. Prioritní osa 3 – „Efektivní energie“

Prioritní osa 3 OPPI obsahuje jednu oblast podpory, jejímž cílem je stimulovat aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby a spotřeby fosilních primárních energetických zdrojů a podpořit začínající podnikatele v aktivitách vedoucích k vyššímu využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Podpora poskytovaná v rámci této prioritní osy se zaměří vedle oblasti využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie na zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie.⁹⁸

---

⁹⁶ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Podnikani_a_Inovace/Provadeci_dokument_OPPI.pdf [cit. 2009-02-19]

⁹⁷ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

⁹⁸ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

ÚSPORY ENERGIE A OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Tato oblast se zaměří na podporu podnikatelských aktivit v oblasti úspor energie a obnovitelných, příp. i druhotných zdrojů energie (vyjma přímé podpory spaloven). Cílem poskytování podpor je snížit energetickou náročnost na jednotku produkce při zachování dlouhodobé stability a dostupnosti energie pro podnikatelskou sféru, omezit závislost české ekonomiky na dovozu energetických komodit, snížit spotřebu fosilních primárních energetických zdrojů a podporovat podnikatele v oblasti využití obnovitelných zdrojů energie, přispívat ke zvyšování jejich konkurenceschopnosti. Záměrem je též využít významný potenciál energetických úspor a využít obnovitelných zdrojů energie ve větších podnicích.

Bude podporována výstavba zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných zdrojů energie a rekonstrukce stávajících výrobních zařízení za účelem využití obnovitelných zdrojů energie. Dále bude podporována modernizace stávajících zařízení na výrobu energie vedoucí ke zvýšení jejich účinnosti, zavádění a modernizace systémů měření a regulace, modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla a využití ztrátové energie v průmyslových procesech.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP; popř. v odůvodněných případech i velké podniky při omezení počtu zaměstnanců), dále územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace.⁹⁹

3.5.4. Prioritní osa 4 – „Inovace“

Prioritní osu 4 OPPI tvoří dvě oblasti podpory, které jsou zaměřeny na podporu technických (inovace produktů a procesů) a netechnických inovací (organizační a marketingové inovace) v podnicích, včetně rozvíjení jejich spolupráce s výzkumnými a vývojovými organizacemi, a na podporu jejich vlastních firemních kapacit pro VaV a návazných aktivit, zejména pak v sektoru MSP tak, aby se zvýšila inovační aktivita podniků a počet podniků, které provádějí vlastní výzkum a vývoj. V této souvislosti je prioritní osa zaměřena především na komercializaci výsledků VaV, které mohou usměrnit, urychlit a zkvalitnit inovační procesy směrem k vyšší konkurenční schopnosti sektoru

---

⁹⁹ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

průmyslu a služeb. V rámci této priority je pozornost rovněž zaměřena na aktivity spojené s ochranou práv průmyslového vlastnictví.¹⁰⁰

ZVYŠOVÁNÍ INOVAČNÍ VÝKONNOSTI PODNIKŮ

Zavádění inovací a rozsáhlé uplatňování výsledků výzkumu a vývoje v průmyslu a v podnikatelských službách vytváří silný potenciál pro rychlejší ekonomický růst. Z praktického hlediska inovace podporují vytváření a udržení kvalitních pracovních míst díky vyšší produktivitě a flexibilitě, přijímání efektivnějších technologií a metod řízení, schopnosti rychle reagovat na změny a příležitosti na trhu a vytváření prostředí, v němž podnikatelé mohou zakládat nové podniky inovativního charakteru. Smyslem poskytování podpory v rámci této oblasti je proto stimulovat inovační aktivity zejména malých a středních podniků.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP i velké podniky), v případě podpory patentových aktivit MSP, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy či fyzické osoby.¹⁰¹

KAPACITY PRO PRŮMYSLOVÝ VÝZKUM A VÝVOJ

Cílem této oblasti podpory je posílit vývojové a inovační kapacity podniků (zejména MSP), zvýšit počet podnikatelských subjektů, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovace, podpořit růst zaměstnanosti díky tvorbě nových kvalifikovaných pracovních míst a prohloubit spolupráci podniků s výzkumnými a vývojovými institucemi. Tyto aktivity přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků a rovněž k vytváření podmínek pro zapojení podniků do domácích i evropských programů výzkumu a vývoje. Podpora bude poskytována společnostem, které budují nová, či rozšiřují stávající pracoviště výzkumu, vývoje a inovací výrobků a technologií. Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP i velké podniky).

---

¹⁰⁰ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-20]

¹⁰¹ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-20]

3.5.5. Prioritní osa 5 – „Prostředí pro podnikání a inovace“

Prioritní osa 5 OPPI, která obsahuje tři oblasti podpory, sleduje vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj inovačního podnikání. Je zaměřena na vytváření potřebné infrastruktury pro začínající podnikatele (zejména v případech inovačně orientovaných projektů) v podobě podnikatelských inkubátorů, na rozšíření a zkvalitnění spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vzdělávacími institucemi a institucemi z oblasti výzkumu a vývoje s cílem podpořit a urychlit inovační procesy v podnicích. V jejím rámci budou podporovány především všechny formy efektivní kooperace mezi podniky, zejména mezi MSP, a dalšími subjekty.

Prioritní osa je zaměřena na podporu vzniku a rozvoj kooperačních odvětvových uskupení (klastrů), pólů excelence, technologických platforem a dále na podporu zakládání, činnosti a dalšího rozvoje subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace (zakládání a rozvoj vědeckých a vědeckotechnických parků, center pro transfer technologií).

Tato prioritní osa se rovněž zaměřuje na tvorbu kvalitní infrastruktury pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů v podnikové sféře a v institucích poskytujících služby pro podnikatelské subjekty v oblasti dalšího vzdělávání zaměstnanců. Pozornost je dále věnována problematice zkvalitnění infrastruktury pro podnikání, hlavně formou vytváření a rozvoje podnikatelských nemovitostí na úrovni evropských standardů, zejména formou regenerace tzv. brownfields.¹⁰²

PLATFORMY SPOLUPRÁCE

Tato oblast podpory je zaměřena na podporu spolupráce podniků, vědecko-výzkumných a vzdělávacích institucí a komunální sféry na regionální i nadregionální úrovni s možností podpory i mezinárodní spolupráce nových i existujících uskupení. Zejména budou podporovány projekty identifikace, zakládání a rozvoje klastrů, pólů excelence a technologických platforem. Převládajícím zaměřením této oblasti podpory je tvorba infrastruktury pro rozvoj spolupráce především v oblasti výzkumu a vývoje, vzdělávání, internacionalizace, transferu know-how a podpora konkrétních projektů

---

¹⁰² <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-19]

společně realizovaného průmyslového výzkumu a vývoje podniky a vědeckovýzkumnými institucemi.

Podpora poskytovaná v rámci této oblasti bude rovněž směřovat do rozvoje infrastruktury pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace se zaměřením na transfer technologií mezi subjekty inovačního prostředí, na podporu přímých vazeb mezi výzkumnými institucemi a podnikatelskou sférou.

Podporována bude rovněž výstavba a regenerace prostor pro inovační MSP, zejména začínající, rozvoj služeb pro tyto subjekty a vytváření infrastruktury pro jejich spolupráci s univerzitami a výzkumnými organizacemi. Výsledkem by měla být nově vytvořená pracovní místa v sektorech s vysokou přidanou hodnotou.

V neposlední řadě bude podporován také proces zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelských inkubátorů, resp. podnikatelských inovačních center vytvářejících podmínky pro vznik a rozvoj malých a středních inovačních firem zaměřených na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. Cílem je podpora infrastruktury pro vznik a rozvoj nových firem, zejména s inovačním potenciálem a s využitím brownfields.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP, popř. v odůvodněných případech i velké podniky), sdružení podnikatelů, podnikatelská seskupení, územní samosprávné celky, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, neziskové organizace, obecně prospěšné společnosti a agentura CzechInvest.¹⁰³

INFRASTRUKTURA PRO ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ

Podpora v rámci této oblasti je zaměřena na zlepšení podmínek pro vzdělávání a rozvoj klíčových dovedností v oblasti dalšího profesního růstu lidských zdrojů podnikatelských subjektů. Podpora rozvoje lidských zdrojů a prohlubování a rozšiřování jejich odborných znalostí umožňujících zavádění nových technologií a inovací, zvyšování manažerských dovedností a znalostí, zajišťování jazykových znalostí, znalostí z oblasti informačních a komunikačních technologií a některých dalších, jsou základním

---

¹⁰³ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-20]

předpokladem pro dosažení a udržení konkurenceschopnosti sektoru podnikání a služeb. Přetrvávající nedostatek finančních zdrojů na straně podnikatelské sféry, zejména MSP, je však omezujícím faktorem pro masivní podporu vzdělávání. Podmínkou umožňující překonání nedostatku kvalitního procesu dalšího vzdělávání zaměstnanců, ale i zaměstnavatelů, je také vytvoření odpovídající infrastruktury vhodné pro tyto aktivity.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP, popř. v odůvodněných případech i velké podniky), sdružení podnikatelů, podnikatelská seskupení, územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace, veřejné výzkumné instituce, soukromé vzdělávací instituce, neziskové organizace.¹⁰⁴

INFRASTRUKTURA PRO PODNIKÁNÍ

V rámci této oblasti je podpora zaměřena na zkvalitnění infrastruktury pro podnikání. Konkrétně jde o podporu rozvoje nemovitostí pro podnikání včetně související infrastruktury, zahrnující zejména výstavbu a další rozvoj existujících průmyslových parků, výstavbu univerzálních nájemních hal při prioritním využití pozemků a objektů typu brownfield. Uvedená oblast se rovněž zaměřuje na podporu znalostní a informační báze pro rozvoj regionální podnikatelské infrastruktury a na podporu podnikání v oblasti rozvoje trhu podnikatelských nemovitostí, a to formou školení odborníků v oblasti rozvoje trhu podnikatelských nemovitostí a zajištění přípravy jednotlivých projektů podnikatelských nemovitostí a regionální infrastruktury a vytváření informačních systémů určených pro evidenci a podporu rozvoje trhu podnikatelských nemovitostí.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP, popř. v odůvodněných případech i velké podniky při omezení počtu zaměstnanců), územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace a agentura CzechInvest.¹⁰⁵

3.5.6. Prioritní osa 6 – „Služby pro rozvoj podnikání“

Prioritní osa 6 OPPI, která obsahuje dvě oblasti podpory, je zaměřena na rozvoj a využití kvalitních poradenských a informačních služeb pro podnikatelské subjekty, a to i

---

¹⁰⁴ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-20]

¹⁰⁵ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-22]

v oblasti vyhledávání nových obchodních příležitostí a odborné přípravy na posilování pozic českého průmyslu v mezinárodním obchodu. Poskytovaná podpora bude též usnadňovat marketingové aktivity malých a středních podnikatelů na zahraničních trzích a stimulovat zájem podnikatelů na kooperaci a společném postupu usnadňujícím jejich přístup na tyto trhy a jednání s obchodními partnery.

Podpora v rámci této prioritní osy se soustředí na zlepšení kvalifikačních a materiálních podmínek pro rozvoj lidských zdrojů a nově bude orientována na analýzy světových trendů v oblastech podnikání, realizace výsledků VaV a inovací, jakož i na analýzy příležitostí, výzev a rizik globalizace.¹⁰⁶

PODPORA PORADENSKÝCH SLUŽEB

Tato oblast bude podporovat nabídku kvalitních poradenských služeb, jakož i jejich využití podnikatelskými subjekty, zejména malými a středními podniky, ale i ostatními subjekty v souvislosti se zaváděním inovací, zvyšováním konkurenceschopnosti, zakládáním a rozvojem podniků. Podpora bude dále směřována do rozvoje poradenské infrastruktury (Národní registr poradců, regionální poradenské sítě), zavádění „best practices“, do rozvoje poradenství v oblasti eko-technologií a environmentálních systémů řízení.

V rámci této oblasti bude rovněž podporováno systematické sledování a selektivní sektorové technicko-ekonomické vyhodnocování dostupných informací o aplikaci nových poznatků VaV, inovačních procesů a aspektů jejich uvádění do průmyslové praxe, včetně informací o nejlepších formách podnikání a obecně o metodách a systémech managementu uplatňovaných ve světě a v České republice.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP), poradenské subjekty či agentura CzechInvest.¹⁰⁷

---

¹⁰⁶ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-22]

¹⁰⁷ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-22]

PODPORA MARKETINGOVÝCH SLUŽEB

V rámci této oblasti se pozornost zaměřuje na podporu vzdělávacích, asistenčních a informačních služeb a poradenství v oblasti mezinárodního obchodu, marketingovou připravenost malých a středních podniků s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost na zahraničních trzích a na zvyšování kvality prezentace České republiky v zahraničí prostřednictvím realizace společných účastí podniků na zahraničních veletrzích a výstavách, výjimečně i na nejvýznamnějších mezinárodních veletrzích v tuzemsku. Kvalitní informace, přístup k nim a jejich využívání jsou nezbytnou podmínkou pro úspěšný rozvoj firem a zvyšování jejich konkurenceschopnosti. Platí to ve stejné míře i pro informace v oblasti mezinárodního obchodu. Pozornost je proto potřeba zaměřit i na podporu připravenosti podnikatelských subjektů na jejich účast na mezinárodních trzích a podpořit tím jejich konkurenceschopnost v mezinárodním měřítku.

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty (MSP, v případě společných účastí podniků na zahraničních veletrzích a výstavách výjimečně i velké podniky při omezení počtu zaměstnanců, budou-li doplňovat většinovou účast MSP na dané společné akci), agentura CzechTrade.¹⁰⁸

3.5.7. Prioritní osa 7 – „Technická pomoc“

V rámci prioritní osy „Technická pomoc“ mohou být financovány takové aktivity operačního programu, které jsou zaměřeny na jeho přípravu, řízení, implementaci, monitorování, hodnocení, publicitu, kontrolu a další aktivity spojené s potřebou posílit administrativní kapacity pro provádění pomoci.¹⁰⁹

3.6. OP Praha Konkurenceschopnost

Operační program Praha – Konkurenceschopnost (OPPK) je jedním programů v České republice, které budou v období let 2007 – 2013 využívat prostředky Evropského fondu pro regionální rozvoj. Program je zaměřen na dostupnost dopravních služeb a informačních a komunikačních technologií, zvýšení kvality ochrany životního prostředí a podporu inovací a hospodářství založeného na znalostech.

---

¹⁰⁸ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-22]

¹⁰⁹ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> [cit. 2009-02-22]

OPPK je platný pouze *pro území hlavního města Prahy*. Kvůli rozdělení regionů EU pro účely strukturální politiky podle výše HDP, jež region vyprodukuje, Praha nemůže využívat prostředky určené z fondů EU zbytku ČR a naopak jiné kraje než hlavní město Praha nemohou mít prospěch z prostředků, které EU vyčlenila pro hlavní město.

OPPK má celkem 4 samostatné věcné oblasti, v rámci kterých mohou projekty získat podporu. Tyto oblasti jsou v návaznosti na předpisy EU nazývány „prioritní osy“. Platí, že projekt může být podpořen pouze v rámci jedné prioritní osy.¹¹⁰

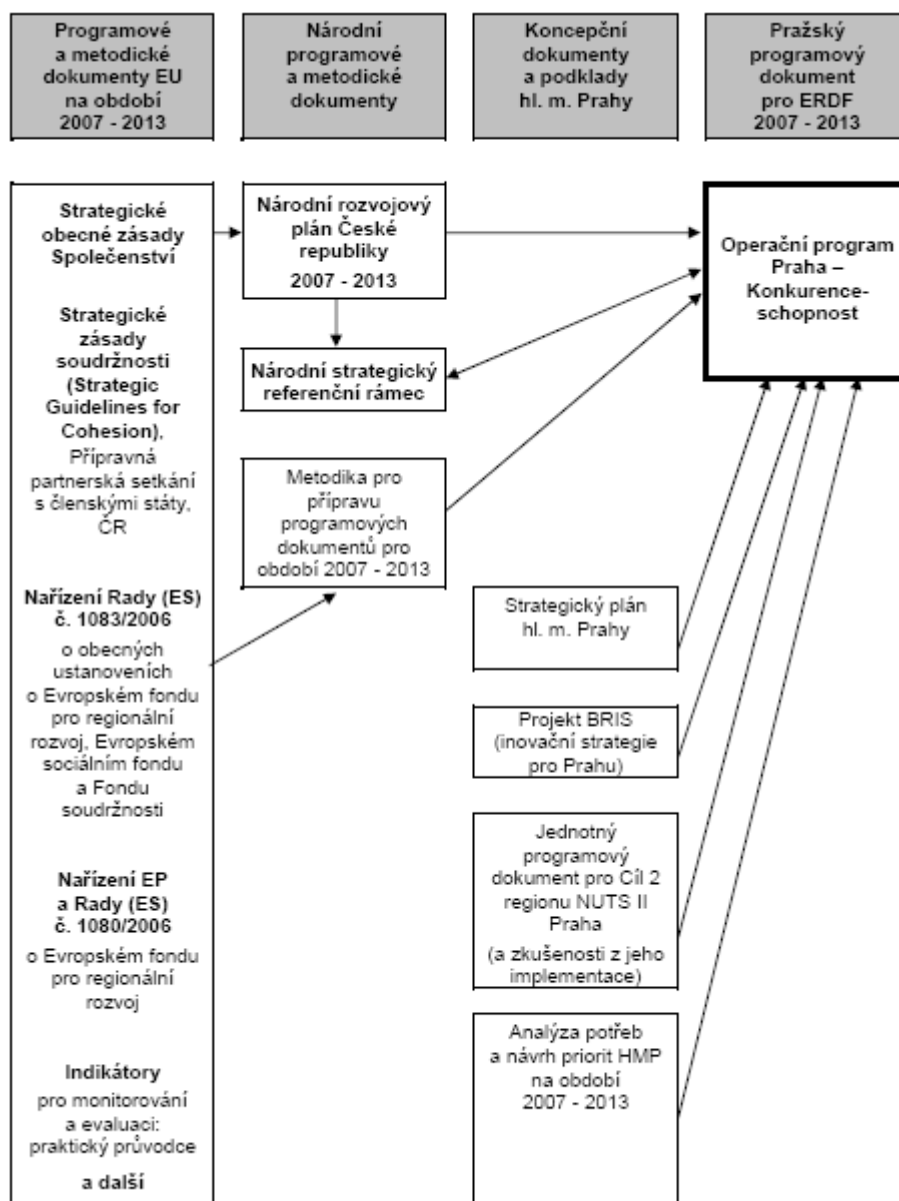
Z fondů EU je pro OPPK vyčleněno 234,94 mil. €, což činí přibližně 0,9% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.¹¹¹

Na Obrázku 12 je schématicky zachycena příprava OPPK a její vazby na jednotlivé dokumenty.

---

¹¹⁰ <http://www.prahafondy.eu/cz/oppk.html> [cit. 2009-02-23]

¹¹¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/opkonkurenceschopnost> [cit. 2009-02-23]

Obrázek 12 - Příprava OP Praha Konkurenceschopnost ¹¹²

3.6.1. Globální cíl, specifické cíle OPPK

Globálním cílem OP PK je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako dynamické metropole členské země EU prostřednictvím odstranění rozvojových bariér a slabin regionu, zkvalitněním městského prostředí, zlepšením dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a rozvinutím inovačního potenciálu města.

¹¹² http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Praha_Konkurenceschopnost/OP_Praha_Konkur_7_2007.pdf [cit. 2009-02-22]

Na základě dříve zpracovaných regionálních dokumentů byly stanoveny odpovídající specifické cíle¹¹³:

- Zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí.
- Zvýšení konkurenceschopnosti Prahy rozvojem a efektivním využitím jejího inovačního potenciálu.

K naplnění každého ze dvou specifických cílů byla navržena jedna prioritní osa. Třetí, podpůrnou prioritní osou je technická pomoc. OP Praha - Konkurenceschopnost tak zahrnuje tyto prioritní osy¹¹⁴:

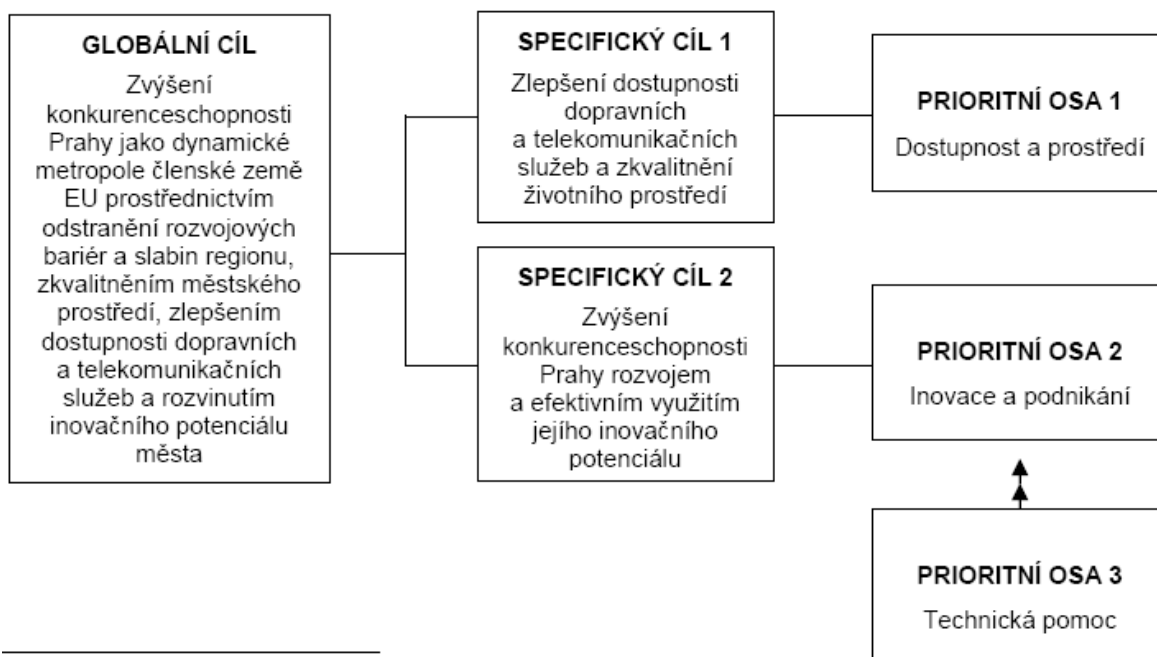
- Prioritní osa 1 – Dostupnost a prostředí;
- Prioritní osa 2 – Inovace a podnikání;
- Prioritní osa 3 – Technická pomoc.

Obrázek 13 zachycuje cíle a prioritní osy OPPK v logické návaznosti a členění.

---

¹¹³ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Praha_Konkurenceschopnost/OP_Praha_Konkur_7_2007.pdf [cit. 2009-02-23]

¹¹⁴ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Praha_Konkurenceschopnost/OP_Praha_Konkur_7_2007.pdf [cit. 2009-02-23]

Obrázek 13 - Cíle a prioritní osy OPPK¹¹⁵

3.6.2. Prioritní osy OPPK

OPPK obsahuje 3 *prioritní osy* rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Mezi prioritní osy patří¹¹⁶:

- **Prioritní osa 1: Dostupnost a prostředí** - Z fondů EU je na tuto osu vyčleněno vyčleněno: 224,2 mil. €, což je 76,0 % OPPK; finanční prostředky budou použity na např. rozvoj sítě tramvajových tratí, zlepšování přestupních vazeb v systému veřejné dopravy, rozšiřování nabídky systému záchytných parkovišť, zlepšení bezbariérové přístupnosti veřejné dopravy, obnova vozového parku, zajištění dopravních vazeb na transevropské dopravní síti (TEN-T), regionální železniční uzly, přístavy nebo na kombinované dopravní platformy, budování kapacitních přípojek internetu do obytných domů a menších firem, podpora podnikání MSP v oblasti služeb informačních a komunikačních technologií (ICT) a aplikací, podpora

¹¹⁵ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Praha_Konkurenceschopnost/OP_Praha_Konkur_7_2007.pdf [cit. 2009-02-23]

¹¹⁶ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/op-praha-konkurenceschopnost/1001573/42447/> [cit. 2009-02-23]

rozvoje e-sloužeb městské správy (e-Government), odstranění starých ekologických zátěží, revitalizace nevyužívaných území pro parkové úpravy a veřejně přístupná sportoviště, realizace energetických úspor při provozu budov, využití odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie, podpora separovaného sběru a využití odpadu, úpravy koryt řek, úpravy čistíren odpadních vod, budování protihlukových zdí a zeleně podél komunikací, posílení veřejného osvětlení a instalací bezpečnostních kamerových systémů, obnova historicky cenných objektů a areálů apod.

- **Prioritní osa 2: Inovace a podnikání** - Z fondů EU je vyčleněno 58,9 mil. €, což je 20,0 % OPPK; finanční prostředky budou použity na např. rozvoj inovační infrastruktury (vědeckých parků, inkubátorů, inovačních center, center excellence), vytváření partnerských vazeb mezi výzkumnými ústavami, Akademií věd ČR, vysokými školami a podniky, rozvoj inovačních schopností existujících podniků, podpora zakládání technologicky orientovaných firem, stimulace spolupráce firem, městské správy, podnikatelských sdružení, neziskového sektoru, výzkumných a dalších institucí, zlepšení služeb pro podnikání, aplikace cílených forem poradenství, vzdělávání a marketingu apod.
- **Prioritní osa 3: Technická pomoc** - Z fondů je EU vyčleněno: 11,8 mil. €, což jsou 4,0 % OPPK; finanční prostředky budou využity na financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OPPK, výběr projektů, monitoring projektů a programu, vyhodnocení výsledků a zpracování studií, sledování a analyzování procesu realizace programu, příprava, organizace a zajištění informačních a propagačních akcí, seminářů, podpora schopnosti potenciálních příjemců čerpat finanční prostředky z programu apod.

3.7. Operační program Praha Adaptabilita

Operační program Praha – Adaptabilita (OPPA) představuje pro hl. m. Prahu v programovém období 2007 – 2013 nástroj pro čerpání podpory z Evropského sociálního fondu. OPPA je platný pouze pro území hlavního města Prahy. Kvůli rozdělení regionů EU pro účely strukturální politiky podle výše HDP, jež region vyprodukuje, Praha nemůže využívat prostředky určené z fondů EU zbytku ČR a naopak jiné kraje než hlavní město Praha nemohou mít prospěch z prostředků, které EU vyčlenila pro hlavní město.

OPPA má celkem 4 samostatné věcné oblasti, v rámci kterých mohou projekty získat podporu. Tyto oblasti jsou v návaznosti na předpisy EU nazývány „prioritní osy“. Platí, že projekt může být podpořen pouze v rámci jedné prioritní osy.¹¹⁷

Globálním cílem operačního programu Praha – Adaptabilita je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. Naplnění globálního cíle v časovém horizontu programu (do roku 2015) přispěje k posílení udržitelného socioekonomického rozvoje regionu a ke zvýšení významu Prahy ve středoevropském prostoru v porovnání s ostatními metropolemi členských států.¹¹⁸

3.7.1. Prioritní osy OPPA

Mezi prioritní osy OPPA řadíme¹¹⁹:

- **Prioritní osa 1: Podpora rozvoje znalostní ekonomiky** - Zaměřuje se na cílovou skupinu lidí, kteří jsou zaměstnáni. Podpořený projekt by měl zvýšit kvalitu práce těchto lidí prostřednictvím jejich dalšího vzdělávání či navázáním spolupráce s jinou organizací (např. výzkumnou apod.).
- **Prioritní osa 2: Podpora vstupu na trh práce** - Zaměřuje se na lidi, kteří jsou při vstupu na trh práce z nejrůznějších důvodů znevýhodněni (např. z důvodu zdravotního postižení, duševního onemocnění, příslušnosti k etnické menšině, své sociální situaci atd.), a také představuje možnost pro rozvoj organizací, které znevýhodněným lidem pomáhají.
- **Prioritní osa 3: Modernizace počátečního vzdělávání** - Zaměřuje se na cílovou skupinu lidí, kteří se připravují na vstup na trh práce, tj. na studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol, a také na pedagogické a akademické pracovníky, kteří s žáky či studenty pracují.
- **Prioritní osa 4: Technická pomoc** - Je určena na zajištění administrace programu, tj. na zajištění pracovníků, kteří program řídí, na informační systém pro monitorování využití prostředků ze strukturálních fondů apod. Prostředky v rámci technické pomoci nemůže využít jiný subjekt než hlavní město Praha.

---

¹¹⁷ <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika//1001750/> [cit. 2009-02-23]

¹¹⁸ http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/OPPA%20dokumenty/OPPA_CS_final.doc [cit. 2009-02-23]

¹¹⁹ <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika//1001750/> [cit. 2009-02-23]

4. Závěr

Vstup ČR do EU znamenal významný krok pro občany ve všech oblastech. Okamžikem vstupu do EU získala naše země přístup k nástrojům strukturální politiky EU, z nichž nejvýznamnější je pomoc ze strukturálních fondů EU. Zaměření mé diplomové práce se zabývá oblastí podnikání, resp. malého a středního podnikání. Malé a střední podniky podněcují konkurenční dynamiku ekonomiky a přímo nebo nepřímo působí i na velké podniky, zejména v oblasti zvyšování jejich efektivnosti a inovačních schopností. Jejich rozvoj je všeobecně považován za hybnou sílu ekonomického rozvoje země, vytvářejí zdravé konkurenční a podnikatelské prostředí a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému.

Záměrem mé diplomové práce na téma „Podniky v České republice a podpora ze zdrojů Evropské unie“ bylo podat souhrnné informace týkající se podnikání nejen v České republice, ale rozšířit ho i o pohled Evropské unie a nepřímo tedy zachytit jejich rozdíly. Jsou přiblíženy základní termíny, se kterými se v průběhu práce setkávám, členění podniků dle různých kritérií. Velká pozornost je věnována malému a střednímu podnikání. Zkrácené programovací období 2004 – 2006 již bylo ukončeno, i když některé realizované projekty ještě stále probíhají. V současnosti se oblasti využívání finančních prostředků týká období 2007 – 2013. Jak již bylo v úvodu práce řečeno, toto období přináší možnost získat nemalé finanční prostředky pro celou Českou republiku. Je jen na ní, resp. na občanech, jak této výzvy využije. Obsah mé práce nabízí pohled na nově vzniklé operační programy, snaží se přiblížit jejich charakteristiku a vymezit oblast, kterou je možné jejich prostřednictvím financovat. Zvláštní pozornost je věnována OP Podnikání a inovace (vzhledem k jeho celorepublikovému zaměření) a dále dvěma speciálními programy pro Prahu – OP Praha-Konkurenceschopnost a OP Praha-Adaptabilita.

Agentura CzechInvest nastartovala v roce 2007 informační kampaň týkající se OP Podnikání a inovace. Jedná o úspěšný projekt, který se snaží přiblížit možnost čerpání peněz občanům, poskytuje jim cenné informace, které veřejnosti chyběly v minulém programovacím období. Toto stanovisko podtrhují také data zveřejněná Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR v tiskové zprávě. Ministerstvo k 15. červnu v OPPI registrovalo projekty v hodnotě 27,6 miliardy korun. Celkem bylo podáno 2373 žádostí v hodnotě 5,7 miliardy korun. Českomoravská záruční a rozvojová banka uzavřela v rámci záručních a

úvěrových programů 1347 smluv v hodnotě 2,2 miliardy korun. V rámci OP Průmysl a podnikání (platný v období 2004 – 2006) bylo celkem přijato 2251 žádostí o dotaci v hodnotě 23,5 miliardy korun a bylo vydáno 1225 rozhodnutí ve výši 9,6 miliardy korun. Prostřednictvím úvěrových programů podnikatelé získali 1632 zvýhodněných úvěrů v hodnotě dvou miliard korun.

Progresivní nárůst zájmu tuzemských podnikatelů svědčí o tom, že i v současné době ekonomického útlumu jsou tito podnikatelé připraveni věnovat svůj čas přípravě nových projektů a investovat do jejich řešení. Díky nemalé finanční pomoci se české podniky mohou stát ještě více konkurenceschopné, mohou se orientovat na zlepšování kvality svých výrobků či služeb a v neposlední řadě zaměřit svou pozornost na inovace. Jen díky tomuto úsilí mohou proniknout za hranice země a získávat nové zákazníky nejen v ostatních zemích EU, ale i ve světě.

Seznam použité literatury

- [1] Agentura pro podporu podnikání a investic [online]. Dostupný na [www](http://www.czechinvest.org): <<http://www.czechinvest.org>>.
- [2] Barrow, C. Základy drobného podnikání. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 1996. 200 s. ISBN 80-7169-232-8
- [3] Brodský, Z.; Stříteská, M. Malé a střední podnikání. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. 136 s. ISBN 80-7194-922-1
- [4] Českomoravská záruční a rozvojová banka [online]. Dostupný na [www](http://www.cmzrb.cz): <<http://www.cmzrb.cz>>.
- [5] Český statistický úřad [online]. Dostupný na [www](http://www.czso.cz): <<http://www.czso.cz>>.
- [6] Dvořáček, J. Podpora podnikání (Průmyslová politika). 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 164 s. ISBN 80-245-0502-9
- [7] Encyklopedie dějin města Brna [online]. Dostupný na [www](http://encyklopedie.brna.cz): <<http://encyklopedie.brna.cz>>.
- [8] Euroskop [online]. Dostupný na [www](http://www.euroskop.cz): <<http://www.euroskop.cz>>.
- [9] Evropský portál pro malé a střední podniky [online]. Dostupný na [www](http://www.ec.europa.eu): <<http://www.ec.europa.eu>>.
- [10] Havlíček, K.; Kašík, M. Marketingové řízení malých a středních podniků. 1. vyd. Praha: Management Press, 2005. 171 s. ISBN 80-7261-120-8
- [11] Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2005. 528 s. ISBN 80-247-0906-6
- [12] Megginson, L. C.; Scott, Ch. R.; Trueblood, L. R.; Megginson, W. L. Successful Small Business Management. Fifth Edition. Homewood: BPI, 1988. 748 s. ISBN 0-256-05813-X
- [13] Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR [online]. Dostupný na [www](http://www.mpo.cz): <<http://www.mpo.cz>>.
- [14] Ministerstvo financí ČR [online]. Dostupný na [www](http://www.mfcr.cz): <<http://www.mfcr.cz>>.
- [15] Obchodní internetová stránka [online]. Dostupný na [www](http://business-center.cz): <<http://business-center.cz>>.
- [16] OECD Publications. Small and Medium Enterprise Outlook, France, 2002. 251 s. ISBN 92-64-19955-1

- [17] Oficiální portál pro podnikání a export [online]. Dostupný na [www: <http://www.businessinfo.cz>](http://www.businessinfo.cz).
- [18] Portál Evropské unie [online]. Dostupný na [www: <http://www.europa.eu >](http://www.europa.eu).
- [19] Portál pro podnikatele [online]. Dostupný na [www: <http://www.podnikatel.cz>](http://www.podnikatel.cz).
- [20] Program Pardubického kraje [online]. Dostupný na [www: <http://www.rozvoj-pk.cz>](http://www.rozvoj-pk.cz).
- [21] Siropolis, N. Small Business Management. Fifth Edition. Boston: Houghton, Mifflin Company, 1994. 671 s. ISBN 0-395-69242-3
- [22] Složilová, K. Podpora podnikatelského sektoru v České republice ze zdrojů Evropské unie. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 57 s.
- [23] Strukturální fondy [online]. Dostupný na [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz>](http://www.strukturalni-fondy.cz).
- [24] Synek M. a kol. Podniková ekonomika. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 473 s. ISBN 80-7179-892-4
- [25] Synek, M. a kol. Manažerská ekonomika. 3. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2003. 472 s. ISBN 80-247-0515-X
- [26] Tetřevová, L. Finanční restrukturalizace firmy. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. 123 s. ISBN 80-7194-788-1
- [27] The Small Business Administration [online]. Dostupný na [www: <http://www.sba.gov>](http://www.sba.gov).
- [28] Unie malých a středních podniků ČR [online]. Dostupný na [www: <http://www.sme-union.cz>](http://www.sme-union.cz).
- [29] Veber J.; Srpová J. a kol. Podnikání malé a střední firmy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. 306 s. ISBN 80-247-1069-2
- [30] Vodáček, L.; Vodáčková, O. Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 192 s. ISBN 80-7261-099-6
- [31] Wöhe, G. Úvod do podnikového hospodářství. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1995. 748 s. ISBN 80-7179-014-1
- [32] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [33] Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Klasifikace živností	13
Obrázek 2 - Podíl sektoru MSP na HDP	21
Obrázek 3 - Největší problémy, kterým čelí MSP	21
Obrázek 4 - Podíl hlavních sektorů na HDP vybraných zemí (MSP)	22
Obrázek 5 - Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování	23
Obrázek 6 - Druhy podpory malých a středních podniků	24
Obrázek 7 - Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU v letech 2004 – 2008 (v mld. Kč)..	32
Obrázek 8 - Struktura příjmů ČR z rozpočtu EU v roce 2008	32
Obrázek 9 - Vývoj příjmů ČR z rozpočtu EU a plateb do rozpočtu ČR EU v jednotlivých letech od přistoupení ČR k EU (v mld. Kč)	33
Obrázek 10 - Alokace prostředků z fondů EU v České republice pro ROP v cíli Konvergence.....	42
Obrázek 11 - Mapa pokrytí OP Nadnárodní spolupráce	45
Obrázek 12 - Příprava OP Praha Konkurenceschopnost	69
Obrázek 13 - Cíle a prioritní osy OPPK.....	71

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Porovnání právních forem podnikání.....	16
Tabulka 2 - Definice MSP dle SBA	19
Tabulka 3 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v minulém a současném programovém období.....	34
Tabulka 4 - Rozdělení finančních prostředků SF a FS v ČR mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Konvergence (bez domácího spolufinancování).....	35
Tabulka 5 - Rozdělení finančních prostředků SF mezi OP pro období 2007-2013 v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	36
Tabulka 6 - Rozdělení finančních prostředků SF a FS mezi OP pro období 2007 - 2013 v cíli Evropská územní spolupráce.....	36
Tabulka 7 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013	37
Tabulka 8 - Programy OPPI a forma jejich podpory.....	52
Tabulka 9 - Cíle, prioritní osy a oblasti podpory OPPI.....	56

Seznam zkratek

A. S.	- Akciová společnost
ČMRZB	- Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	- Česká republika
EAGGF	- Evropský zemědělský záruční a usměrňovací fond
EP	- Evropský parlament
EPC	- Energy Performance Contractin
ERDF	- Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	- Evropský sociální fond
EU	- Evropská unie
FIFG	- Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	- Fond soudržnosti
HDP	- Hrubý domácí produkt
ICT	- Informační technologie
IOP	- Integrovaný operační program
IS	- Informační systém
K. S.	- Komanditní společnost
LZ	- Lidské zdroje
MMR ČR	- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MSP	- Malé a střední podniky
NRP	- Národní rozvojový plán
OP	- Operační program
OPD	- Operační program Doprava
OPPA	- Operační program Praha Adaptibilita
OPPI	- Operační program Podnikání a inovace
OPLZZ	- Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPMS	- Operační program Mezuregionální spolupráce
OPPP	- Operační program Průmysl a podnikání
OPTP	- Operační program Technická pomoc
OPVK	- Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OPŽP	- Operační program Životní prostředí
PIVS	- Poradenský, informační a vzdělávací systém
PME	- Petite et moyenne enterprise (malé a střední podniky)

ROP	- Regionální operační program
RR	- Regionální rada
ŘKV	- Řídící a koordinační výbor
SBA	- The Small Business Administration
SF	- Strukturální fond
S. R. O.	- Společnost s ručením omezeným
TEN-T	- Transevropská dopravní síť
VaV	- Výzkum a vývoj
V. O. S.	- Veřejná obchodní společnost